

Előfizetési feltételek:

Egy évre 10.— Pengő
 Hat óra 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: Díjszabás szerínt. Gyakori
 hirdetések és a velünk összekötötésben
 levő hirdető irodák árengedményben
 részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők
 Kéziratok vissza nem adtnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat
 a kiadóhivatalba kérjük utasítani
 A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Alleluja vigadjunk, Istennek hálát adjunk

Husvét husvét után múltott, feltámadást, feltámadás után ünnepeleltünk és Isten minden évben új reményt, új erőt öntött belénk, hogy megingathatatlanul higgyük a feltámadást, azt amely gyarló önmagunkra vár, de azt is, amely házáunkat Trianon építette kriptájából kiemeli.

Krisztussal emeltük vállunkra a keresztet, vonszolt terhünk az Ő keresztjével közös barázdát szántott a szenvedés földjén, amelyet a magyar milliók esdeklő könnye termékenyített meg. De krisztusi lelkiület tört megaláztatásunk után a győzelem is egy volt, feltámadtunk.

Fegyverrel vittek vesztőhelyre, mint Őt, hazugsággal vesztettek el, mint Őt, Pilátuskor mosták sorunk fölött a megkorbácsolt vérző magyar föld fölött kezüket, mint Ő fölött és dermedtségünkbe elkísért a gúny és a szennyezés áradata, miként Őt. Hányszor jutott eszünkbe: „Üldözni tognak titeket, valamint engem is üldöznek.“ Judások sem hiányoztak. Népek, akik évszázadokon át a magyar kenyér szent áldásán éltek, elsőknk téptek koncot az alélt hazából, egyesek, akik magyar intézmények pénzén, sokszor a szinmagyar elem visszacsorításával kulturát, jövőt, kenyeret, sőt magas állásokat nyertek, fordították hátat a hazának és megtagadták: Soha sem ismertem őt.

Tudatosan ment végig ez uton a nép, tudtuk, hogy most kálváriát járunk, minden töviskoronás Krisztuskép a mi töviskoronánkat juttatta eszünkbe. De tudtuk, hogy csak a Kálvárián át vezethet az ut a feltámadás felé.

Elérkezett! Nem fegyverrel, amint Isten országa sem fegyverrel jő el. Nem! Megrendült Európa földje és a szikláknak festett szerződés kulisszák, amelyek ezt az országot halottnak hazudták, leomlottak. Megmozdult a halottnak hitt és első modulata volt, hogy az ösök utjára kitűzte azt a szent lobogót, amelynek golycsába tetemét vitték ellenségei temetni.

Döbbenetes volt ezt a csodálatos eseményt átélni. Mintha az isteni igazságba vetett hitünk és imánk elfojtott zokogására egy, az egész ország felé hajló Krisztusalak adta volna meg a választ: „Fiam, a te hited meggyógyított téged“ Ujj-

Bars- és Hontvármegye első közgyűlése Léván

Történelmi nagy napja volt Lévának, amidőn hétfőn az egyelőre egyesített Bars és Hont vármegyék közgyűlését tartotta. Hajdan nem így képzeltünk egy megyei közgyűlést. Azt gondoltuk, hogy mindannyian ott leszünk, akiknek a lelke együtt égett a magyar tűzben. Bars címere egy nagy felkiáltójel a kereszténység három első templomával Barsban.

Sajnos, a templomok ma még nincsenek oly közel, mint a megye ősi cimerében, de itt van az idő, hogy Léva hangja nyelvükön csendüljön, amely ezekben a templomokban szakadt ki az emberek szívéből és feltört az Isten trónusa felé; ma itt hangzik a fülünkben. Léva is a keresztény magyar kulturélet fókusza. Nagy öröm nekünk, hogy ma azt írhatjuk, hogy Léva

Barsmegye székvárosa.

Külön nagy öröm volt a barsiak részére az a szeretet, amelyet a szomszéd vármegyék részéről élveztünk itt. Ugy jöttek ide, mint a testvérek s azok is vagyunk ösztínt. A nyelvhatárról ismételtel felhangzott a magyar testvéri szeretet.

A közgyűlésen Nógrád, Komárom és Pozsony, Nyitra vármegyék küldöttségileg képviseltették magukat. A felvidéki minisztérium képviselőjében dr. Weisz István min. tanácsos is megjelent a belügyminisztérium képviselőjével együtt.

A magyar Hiszekegy imája után Koczor Gyula főispán mondta el megnyitó beszédét.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! A megaláztatások és megpróbáltatások nehéz éveit után ismét virrad felettünk, kezdte beszédét. Elszakított megyéink, ha nem is régi épségükben, de mégis visszatértek édesanyánk ölelő karjaiba, hogy új boldogabb életet kezdjenek. Adjunk hálát a Mindenhatónak ezért, mondjunk forró köszönetet Kormányzó Urunk Ő Főméltóságának, vitéz nagybányái Horthy Miklósnak, aki egy ösztört, hitét vesztett nemzetnek új hitet adott és bölcs, határozott és céltudatos munkájával megváltozt és visszavezetett bennünket édes hazánkhoz.

Fejezzük ki köszönetünket a magyar Kormányknak, az előbbi magyar Kormányoknak és a csonka Haza egész magyar népének, hogy 20 éven keresztül soha, egy pillanatra, nem feledkeztek meg rólunk és állandó áldozatos munkájukkal dolgoztak felszabadításunkon, míg az valóra nem váltott.

Kötelességet teljesítek, amikor nagy barátaink Olaszország és Németország vezéreinek Mussolininek és Hitler Adolfnak mélyeséges hálánkat tolmácsolom felszabadító segítségükért.

Emlékezzünk meg szeretettel Kárpátjáról, Rákóczy néperől is, melynek nem adátott meg, hogy velünk együtt térjen haza és még pár

nehéz hónapot kellett átélnie, míg az ezer éves Haza fiának mondhatta magát. Mondjunk köszönetet derék hadseregünknek, honvédeknek, akik Kárpátját visszahozták nekünk és ennek végrehajtásában az ősi magyar katonai erények oly fényes bizonyítékát szolgáltatták, mely az egész világ elismerését vívta ki.

Szívem egész melegével üdvözlöm vendégeinket, akik eljöttek, hogy velünk ünnepeleljenek a feltámadott Bars és Hont első közgyűlésén. Érezék magukat jól körünkben és örizzenek meg bennünket továbbra is szeretetükben, amíg mi is mindig igaz szeretettel gondolkunk rajuk. Szeretettel köszöntöm a vármegyék törvényhatósági bizottsági tagjait és kérem őket, hogy a reánk váró nagy feladatok megoldásában legyenek minden tudással segítségünkre s minden más szempontot félretéve, csak egy vezesse őket: nemzetünk egyetemének, nemzetünk minden egyes tagjának boldogulása.

Gondolatban kezét szorítok most vármegyék közönségének minden egyes tagjával. Földműveléssel, munkással, iparossal, iskolázott emberrel egyaránt, akik közül nagyon sokkal 20 év küzdelme köt össze, kérem őket, hogy legyünk egyek a magyar jövőt teremtő munkában épp úgy, amint egyek tudtunk lenni az elmúlt évek harcaiban.

Indítványára a közgyűlés hódoló táviratot küldött a Kormányzó Ur Őfőméltóságának s üdvözlő táviratot intézett Keresztes Fischer Ferencz belügyminiszternek, gróf Teleky Pál miniszterelnöknek és Jaross Andor felvidéki miniszternek.

Ezután a kormány kiküldötte

Márton Gyula

üdvözölte a közgyűlést és kérte a bizottsági tagokat, hogy munkájukban mindig csak a nemzet érdekét szolgálják. A magyarságnak ma is éppen együtt kell működni, amint husz éven keresztül egyek voltak a magyar munkában.

Dr. Gaspartz Béla

vm. főjegyző betérésztette a felszabadult vármegyék területének egyesítéséről szóló rendeletet, amelyet a közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadott. Ugyancsak betérésztette Koczor Gyula főispáni kinevezésére vonatkozó kormányintézkedést. Koczor Gyula ki-nevezését, akinek magyar munkássága a garamvölgyi magyarság előtt is közzismert, nagy lelkesedéssel vette tudomásul a közgyűlés. Ennek adott hangot

Tonhaiser Mihály

az Egyesült Magyar Párt társelnöke aki Barsvármegye törvényhatósági bizottsági tagjaként nevében mondott mélyhatású beszédet. Ismertette azt a közelebbi kapcsolatot, amely Koczor Gyulát eddig is összekötötte a vidék népével,

mutatás és utmutatás ez. Bizzunk a magyar erőben, higgyünk a magyar jövőben, de csak abban, amelyik a krisztusi élet és elvek utánélésében keresi ereje forrását. Más ut nincs! Más ut csak új kálváriákhoz vezetne.

A harangok zugásában értsük

meg a magyar jövő ércze Krisztusra épített ígérteit és énekeljük ünneplő szívvél:

„Alleluja vigadjunk,
Istennek hálát adjunk!“

— Jo —

azt kívánta az Istentől, hogy adjon neki továbbra is olyan élelétást mint eddig, legyen atyja népének, mint eddig és vezesse Bars és Hont közigazgatásilag egyesített megyéket a fejlődés magas útjára és a magyar haza dicsőségére.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után

felsőöri Farkas Géza

Hont közigazgatási bizottsága nevében köszöntötte Koczor Gyula főispánt. Kihangsúlyozza, hogy teljes bizalommal tekint működésé elé, mert huszvély magyar működésével bizonygatta szolgáltatása annak, hogy a jövőben is fog tudni dolgozni.

Koczor Gyula főispán

megköszöni az üdvözléseket:

20 év küzdelmei alatt megtanultam ismerni szeretni és becsülni Bars és Hont derék magyar népét. Így tehát nem mint idegen jöttem erre a földre. Mégis, mikor a legfelsőbb bizalom folytán, mint a vármegyék főispánja lépek Önök elé, érthető elfogódottság vesz rajtam erőt. Fokozottabban érzem ezt most, amikor vármegyénk közönségének nevében főtisztelendő Tonhaiser esperes ur olyan meleg szeretetből fakadó szavakkal üdvözlök.

Hálásan köszönöm a velem szemben megnyilvánuló figyelmet és szeretetet. Biztosíthatom Önöket, hogy azt igyekszem is kiérdemelni. Tudatában vagyok annak, hogy nagy feladatokat kell megoldanunk, hiszem azonban, hogy az Önök úgy akartu munkájával, támogatásával és derék tisztviselői karunk segítségével minden nehézséget leküzdünk és megvalósítjuk vármegyénk népének jobb sorsát s ezen keresztül hozzájárulunk egy boldogabb Magyarország megteremtéséhez.

Örömmel és köszönettel állapítom meg, hogy a két vármegye szónokainak hangjából a mult tradícióinak tisztelgetéssel megbecsülése mellett az egymással való munka és az egygyefferadás őszinte akarata csendült ki. S ez helyesen van így. Ha már nem adatott meg nekünk, hogy vármegyénk teljes egészében helyreálljon, úgy legfőbb kötelességünknek kell tekinteni, hogy minden cselekedetünkben egy test és egy lélek legyünk. Egy szemernyi kétségben sincs Uraink, hogy

Önök mindnyájan, vármegyénk népe és minden tisztviselője így gondolkozik. Ismétletlen őszintén köszönöm ezt Önöknek.

Azt mondtam az előbb, hogy legfőbb kötelességünk, hogy egy test és egy lélek legyünk. Ez nem csak megyei, hanem országos vonatkozásban is egy életet jelentő követelmény s az ellenkezője pusztulást jelentő bűn. Egy nemzet csak saját erejében találhatja meg jövőjét. A magunk erejében kell bízni, a bennünk rejlő erők jelentetik csak felemelkedésünket.

Amikor ma a legnagyobb népek is egygye forrnak a nemzeti gondolat kohójában, hogy biztosítsák fennmaradásukat, jövőjüket és fiaik biztos, vagy nagyobb darab kenyérét, úgy nekünk, kis nemzetnek még csak gondolkodni sem lehet afelett, hogy mi a teendőnk, mindenképpen meg kell valósitani egységünket. A meghasonlott nemzetek ma nem maradhatnak fenn. A széthúzás és fegyelméletlenség volt minden történelmi szerencsétlenségnek oka. Elég leckét kaptunk már. Egy újabb, örök sirunkat áshatja meg. Egységet, egy akarat nemzetet kell tehát teremtenünk mindenáron. Sokféle elénkrajzolt egységelképzelés soha sem volt helyes, igaz, vagy komoly, mindnyájunk magyar volta és a magyarok megértése lehet csak egy igazi egység örök alapja és nemzetünk fenntartásának és jobb jövőjének biztosítéka. Egy helyes utunk van csak tehát a magyar nemzeti gondolatban való egygyefferadás, mely azonban csak az osztályok és felekezettek közötti békével valóssá lehet. A mi magyarságunk az igazi vallásosság és szereteten alapul s hisszük, hogy ezek segítségével meg is valósitjuk egységünket, mert igaz keresztény és igaz magyar nem hirdethet széthúzást és gyűlölködést, annak csak a megértés és a szeretet lehet az ideálja.

Nemzetünk szeretete nem jelenti más nemzetek elnyomását, vagy a másokon való uralkodni akarást, de jelenti nemzetünk megerősítésére és felemelésére irányuló törekvésünket. Épp ezért szlovák testvéreinkkel, akik megértik az önmagunkkal szembeni kötelességből fakadó kérdéseinket, a legnagyobb egyetértésben, békességben és szeretetben

akarunk élni és munkálni jóvöltukat és boldogulásukat, mint az önmagunkét.

Egységünk és jövőnk érdekében — ezt mondom ma is és ezt hirdettük 20 éven keresztül, — le kell bontanunk minden választalat, mely a magyart a magyartól elválaszthat. A magyar ember értékérője nem a rang és vagyon, hanem csak a nemzethűség és a nemzetért végzett munka lehet. Az osztálykülönbségek és az abból származó előjogok ideje elmúlt. A nagyobb vagyon és a nagyobb állás ma csak több munkát, több kötelességet, több áldozatot jelenthet a nemzettel szemben. Örömmel töltött el bennünket, hogy nemzetünk nagy többsége átért mindent s azok akiknek módjukban van többet nyújtani, eleget is fognak tenni fokozottabb kötelesség teljesítésüknek és áldozat hozataluknak.

Ez a jövőt jelentő nemzeti szolidaritás, együttérzés a nemzet minden egyes tagjáról való gondoskodást követel meg. Nem ismerünk tehát földművet, munkást, iparost, tanult embert, vagy kereskedőt, akik közül egyiknek, vagy másinak másféle mérték járna, csak magyarokat ismerünk, akiknek sorsa egyformán szívünkön fekszik.

S az ősi vármegyék, mint évszázadok bevaló intézményei, itt kapcsolódnak bele a mi életünkbe, hogy kezükbe véve a nemzeti megújodás nagy munkáját, új évszázadokra biztosítsák a vármegyék létjogosultságát is.

A kor követelményeinek megfelelően, gyorsan és helyesen működő közigazgatás mellett a vármegye munkakörét ki kell bővíteni és azt a gazdasági és szociális kérdések szolgálatába kell állítani. Tisztában vagyunk mindnyájan azzal, hogy csak egy gazdaságilag is erős és fejlődő nemzet tud megfelelni a reá váró feladatoknak, tud helyállani a népek nagy küzdelmében s csak ez tudja mindazokat az áldozatokat meghozni, melyek édes hazánk jövőjét, de egyuttal minden fiának megélhetését, mindennapi kenyerét is biztosíthatják. Tudjuk azt is, hogy a gazdasági fellendülés és a jólét sem biztosítja magában egy nemzet jövőjét, különösen, ha ez egyoldalúan alakul ki, azért egyidejűleg meg kell oldani a szociális kérdéseket is, mert az egész nemzetre kiterjedő szociális igazság nélküli ország magában hordja a romlás biztos pusztító

A barátok kincse

Irta: Fenyves Mária

Dobszóló adták a falu tudtára, hogy aki a parcellázásra kerülő urasági birtokból földet akar venni, másnap jelenkezzen a községházán. Nem volt ez újsg akkoriiban; lázongó zsellérköponyákat megszedített a földreform csabító szólama. Mit bánta, hogy sok helyen a biztos megélhetés csuszott ki alóla, ha ezzel szemben egy-két holdon ősi szolgasorsa megtagadásával büszkén vehette meg a lábát: az enyém! Csak úgy, mint a kis és kisebb gazdák, kik a földtörő paraszt csillapíthatatlan földhűségével követelték részüket. Így nyelt el sok nagybirtokot az ősi bálvány bőtvágyu torka. A régi tulajdonosok létkében, — leszámítva a föltételezhető lelkielg előkelőket, — kiszolgáltatottságuknak tehetetlen dühe fogtagatta esetleges szociális érzésük fölpislogó lángját. Máról-holnapra idegen kézre került úkapák vitez elődjeinek öröksége s bár ez a késő unokák ur nembánomságából nem egyszer gazdát cserélt, — most aztán hasztalan lett volna minden görcsös ragaszkodás . . .

Mikor a falu földbirtokosának hivatalosan tudtára adták, hogy kiterjedt birtokainak egy részét parcellázás céljából az állam veszi át, belső vívódásain tul — látszólag nyugodtan fogadta a hírt. Az már nem tartozott az illetékesekre, mekkora lelki harc árán nézett farkasszemet magyar urak magyar végzetével. Az se, hogy az önmeghazalás későbbi idejének egy óvatlan pillanatában fegyvert emelt saját maga ellen, hogy egyetlen pisztolylövésével föllebezzen a legmagasabb bíróság előtt . . .

A falu kegyura, ahogy a birtok a család kezébe került, — a mindenkori földesur volt. Földbesüllyesztett telpoma apró ablakain gyéren beszűrődő viláosság birkózott bense-

jének szorósságával. Békésebb korok hívó lelke szüvegő szívvel emlékezett vérzivataros idők martírjairól, akik dúló harcok elől lsten hajlékában kerestek menedéket. Komorság állta el az ahítat útját a pusztá életért való remegés nehéz óráiban. Évszázadok patinája ülte meg az óles falakat, dacolva minden külső ellenséggel. Lidéres éjszakákon úgy tűnt föl olykor, mintha a csönd nyomasztó mozdulatlanságában halott barátok suhanó árnyai lépésitenek be a telpomot és a szomszédos kolostort . . .

Isten a megmondhatója mióta, már csak hallgatag romja bemozosodott kövei őrzik a mult emléket. Még ma is, annyi idő multán, monda el a falusiak ajkán; a néphit szerint jámbor barátok éltek a kolostorban. Történt egyszer, hogy háboru idején, mielőtt az ellenség rájuk tört volna, nagy sebtében összeszedett kincsüket a Morda hegyén ásták el. Hogy ennek rajtuk kívül soha senki nyomára ne akadhasson — kocsisuknak kitölték a szemét. Nem is akad épezzü ember, aki a kincset meglelhetné, mert ha rá is bukkant volna, tüzes szemü fekete kutya nem engedte a kincset bántani. Tulajdon szemévilága lett volna a merész vállalkozás ára.

Igy szállt a hagyomány apáról fiura, gyermekkorában lángragyujtva a földesur szines képeletét. Felöltötte éveiben már csak ködös messzeségből ért hozzá a kalandos kincskeresés visszatérő gondolata, — egyszer aztán egészen elmaradt.

Azon a napon, mikor egyetlen tollónacs megfosztotta birtokától, nemcsak fölmérhető földi értékben lett szegényebb. Ujra föllöbbant az emlékezés. Lelke vértett, mint olyan emberé, kit a szülőföld soha el nem muló varázsa élete utolsó pillanatáig fogvatart. Pörbeszállt önmagával, kettős énje vajadásából kinlódva születtet az új magyar s mikor úgy érezte, hogy nem bírja tovább, régi recept szerint pisztolygolyóval egyenlített . . . Meg-

tért őseihez; öreg temető soppert sirjai közt családi kriptá várta az új lakót, — ezt nem vitte el a földreform. Fölötté a Morda, a falu hozzéragasztott apró házaival, mint a sauruurak idejéből ittelejrtt óriás kotlós, — böles nyugalommal gubbasztott. Az enyém-tied vioszoró életharc elesettjett osztálykülönbség nélkül, egyforma juss jöjten ölébe zárta.

Bába Gyuri háza a temető közvetlen szomszédóságban épült, nem messze az uraság kriptájától. A Bába név még kis-inges korából ragadt rá, amikor az anyja babáskodással foglalkozott. Azóta is mindenki így szólította, pedig őszes feje, hajlott háta mögött régen elmaradt a gyermekkor. Hallgatag, kevés beszédű embernek ismerték. Mióta a fiát súlyos fejsébevel, vakon kapta vissza a háborúból, Istennel és a világgal meghasonlott, tehetetlen dühében önmagát émesztve.

Kint mozgott az udvaron, mikor tétora lépésekkel a fia állt meg mellette.

— Édesapám, hát maga nem megy a községházára?

Az öreg nem felelt mindjárt.

— Minek? — kérdezte aztán, bár tudta, hogy mindkettlen egyre gondolnak.

Később megint a fia szólalt meg:

— Ugy gondoltam, — itt egy kis szünetet tartott, majd félíg suttogóra vált hangon folytatta, — az urasági földből azt a darabot, ami a Mordán hozzánk legközelebb esik, megvehetünk . . . Elcsuklott a hangja, rokantsága fájón magáraeszmélt, elfojtott sóhajjal hozzátette: megvehetné, édesapám!

Az öreg érthetetlenül bálumt a fiára.

— Mire jó az, kinek? — kérdezte csodálkozva. — Hisz azt irtani kéne s akkor is csak legfőbbjebb legelőnek jó! Meg aztán, hol vegyem a pénzt?

Ijjabb Gyurinál készen állt az ellenvetés:

— De közel van és mert olyan, éppen

mérgét. Céltudatosan, szervezeten a közigazgatásnak kell tehát vállalni ezt a munkát is, mert bármennyire becsüljük is a jótékonyági munkát, csak ez a szociális kérdéseket megoldani nem lehet.

Nagy feladatok ezek, igen tisztelt Uram! Emellett sürgős feladatok is, mert az idő rohan felettünk! Cselekedni kell, mégpedig sürgősen cselekedni! Mindenkinek önzetlen munkája legjavát kell adni. Nem elég a kötelesegteljesítés, ennél többet, lelkünket, minden erőnköt kell adni ehhez a munkához. Mert élni akarunk, mert jövőt akarunk, mert tudjuk, hogy szerencsétlen sorsunk döntött annyira bamba s hogy nem egy zseteső, pusztulása ítélt fajtája vagyunk a világnak, ellenkezőleg, a világ egyik legértékesebb népe a magyar, melyre jövő vár, melynek hivatása van s melyet be kell töltenünk!

Még egyszer köszönöm megtisztelő szavaiukat és ismétellen kérem odaadó támogatásukat és egy lelket, egy akaratot megteremtő munkájukat s tudom, hogy így Isten áldása lesz rajtuk!

A főispán beszéde végén határtalan lelkesedéssel ünnepelték. Majd ezután Dr. Pály Pál főispán titkár betérjesztette a vármegyei tisztviselőket és a megyei bizottsági tagok kivételével vonatkozó kormányrendeletet, amit a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tudomásul vett.

Perhács István beszéde: Hont hangja.

Perhács István a hontiak nevében a következő beszédet mondta: Méltóságos Főispán Ur! Mélyen tisztelt törvényhatósági bizottság! Az ősi Hont a világháború után nem tud a régi keretébe visszatérni. A trianoni csonka részt előbb egy kevésbé sikerült házasságot kötött Nógráddal, most pedig a visszacsatolt részzel együtt Barszal kezd új életet. Minden remény meg van arra, hogy a mostani keretek között vitalitását jobban fogja érvényesíthetni. Az Ipoly és a Garam testvér folyók, amelyek keletéről erednek, majd délre visz az utjuk és ez kifejezője a két szomszédos megyének Hontnak és Barsnak egyaránt.

A törvényhatósági plénum az, ahol a megye politikai élete kiszokott alakulni. Nem kell

hangsúlyoznom azt, hogy más a háború utáni megyei élet, mint a háború előtti volt. Azóta, nagy változás történt. A vármegyei autonómia ugyan ma is erős pillére a nemzetnek és hiszem, hogy erre kell felépíteni az újászülött reformnemzedéket. Mindenesetre parancsoló szükség az, hogy a nemzet maga belülről erősödjék. Ezt úgy vélem megvalósíthatónak, ha pártunk programjának három eszmei pillérére támaszkodunk 1) a keresztényi világnézet, 2) a népi gondolat, 3) a szociális igazság. Belső megerősödés szempontjából szükségeseink tartom a dolgozó nép életszintjének megemelését, mert kifelé csak olyan nemzet érhet el eredményeket, amelyek belülről is erős. Azonban nekünk kifelé is erőseknek kell lenniük, hogy végcélunkat a Szent Istváni Magyarországot megvalósítani tudjuk, hogy azután mindkét vármegye megnagyobbodva és újászervezve élhesse a maga önálló megyei életét. Az elmúlt hónapok tapasztalatai azt is világosan mutatják, hogy csakis egy erős nemzetnek lehetnek nagy barátai. Tehát ne a formáknak éljünk, mert mit ér a formák betöltése, ha ugyanakkor az összetartás, a sorsközösség sem a lelkek meleg ölekezésével, sem az arcokon végigpergő örömkönnnyekkel, sem pedig Isten áldásával nem szenteljük meg.

Amikor azt a megtisztelő megbízatást kaptam, hogy az egyesített Bars és Hont vármegyék törvényhatósági bizottságának mai alakuló közgyűlésén Hontmegye részéről szeretett alispánunkat üdvözöljem, ennek a kedves kötelességemnek azért is örömmel teszek eleget, mert hozzá a baráti kötelék több szála fűz.

Sáska Dezső, a mi alispánunk nem új ember a megyei életben. Egyike azoknak, akik a háború alatt is megmutatták közigazgatási kvalitásait. Benne öszpontosul a vezetői készség, a szervezői képesség és a munkabírási. Tehát három olyan érték, amelyet hasznosan fog tudni gyümölcsöztetni mindkét vármegye javára.

A háború átdobta őt Nógrádba és annak dacára, hogy honti ember volt, központi főbíró lett. Az ő személye feltétlen garancia arra, hogy célkitűzéseinket átéri és gyakorlatilag is megtudja valósítani a teendőket. Mi

ebben a munkájában mindig erős támogatói leszünk, akinek működése elé bizalommal tekintünk. Üdvözlöm őt nemcsak a régi Hontmegye, hanem a felvidéki magyar párt, részéről is. Működésére Isten áldását és számos tevékeny évet kívánok.

Schubert Tódor beszéde: Bars hangja.

Ezután Schubert Tódor m. kir. kormányfőtanácsos a megbízottság nevében üdvözölte Sáska Dezső alispánt, akiről megállapította, hogy a közigazgatás kiváló embere, aki itt az átalakulás ideje alatt nagy és eredményes munkát végzett. Méltatta annak jelentőségét, hogy Léva megyeszékhely lett és a város nevében is köszöntötte az alispánt és az egész megyei tisztikart.

Sáska Dezső alispán

nagyhatásu beszédében kiemelte, hogy a magyar feltámadás a mi vidékünkön is megkezdődött. Nagy örömet jelent ez Barsra és Hontra, de mégis fájdalmas, hogy e két vármegye elvesztett területei még nem szabadultak fel teljesen. Ez a tény, hogy a mai vármegyei közgyűlést nem a vármegye patinátus közgyűlési terében tartjuk szintén ezt jelenti. De Léva városa ebben a teremben mindig hősiessé küzdött a cseh hatalommal.

Történelmi dátum az, hogy a vármegyei közgyűlése ma itt összeült. Egyesek talán panasználói fogják, hogy a vármegye nem élhetett választási jogával, de ezeknek be kell látniuk, hogy a rendkívüli viszonyok között rendkívüli intézkedésekre is van szükség. Am az elhangzott beszédek — mondja tovább az alispán — azt bizonyítják, hogy a vármegye népe meg van elégedve a kinevezéssel. Az alispán hálat ad az Istennek, hogy a magyar feltámadást elindította és kéri a magyarok Istenét, hogy visszaszerezhesse a régi teljes Bars- és Hontmegyét és az egész magyar hazát.

Elismeréssel emlékezik meg a vármegye kiváló fiairól és ugyancsak elismeréssel emlékezik meg Nógrád megyéről is, amely a csonka honti megyét és tisztikart szeretettel fogadta.

ezért olcsóbban is adnák — s aztán, hogy saját legelsőbb gondolatairól elterelje apja figyelmét, sietve folytatja:

— Szőlőt ültethete oda apám, tudja, hogy jó bor terem a Mordán. A pénzéből meg talán kifutja!

Apja elgondolkodott. Lányát férjhez adta, felesége beteges s itt ez, ez a koldus; ennél a gondolatnál valami szörnyű istenkáromlás csikorgott benne. Fia, öreg korára gyámoltója, magatehetetlen nyomorult! Mi lesz vele, ki ad neki kenyert, ha ő, az apja egyszerű itthagya? Minek az a föld, ha nincs aki dolgozza? Kinek a kedvéért törje magát, ha fia folytatásában a család megszakad? ...

Később mégis csak összeszedte magát. Még oda sem ért a községhez, izmai megfeszültségében már az a munka égett, ami a saját földjén hajnalról napszálltaig megérdemelté teszi a mindennapi kenyert. Utközben egyik rokona állította meg. Magafajta ütött-kopott, szegény.

— Mi az sógor, te is földet akarsz?

A gunyos hangra fölkapta a fejét; ott csípte meg, azon a ponton, ahol két szegény ember véletlenül se nézheti jó szemmel, ha az egyiknek több jut, mint a másiknak.

— Azt! — vágta rá azzal a kurta tömörséggel, mint mikor a fajtájabeli előtt különbözők akar látszani valaki.

— Oszt van-e pénzed? — A kérdésben már sanda irigység acsarkodott.

— Van — és ha nincs, akkor se tőled kérném!

Elszántásg köszörilte meg a szavakat és adta meg tervének a végső elhatározást.

— De nagy legény vagy, nem is azért mondom! Mert hát a pénz magamnak is kell, földet akarok és veszek is!

A félre nem érthető hangsúlyban szegény emberek verejték-szagu vagyunkájának göje

pőfeszkedett. Az a gyarló érzés, melyben irigység a tehetőséssel — és lenézés a gyengébbel szemben egyaránt föllelhető.

Mire a községhezán rájuk került a sor, utánuk már alig volt jelentkező. Mirtha a pénz iratlan törvénye több és kevesebb közt itt is különbséget tett volna.

Bába Gyuri nála szokatlan emelt hangon adta elő mondanivalóját; már nem is kert, már majdnem követteit. A vélt m. galatizást sógorától így akarta megtorolni. Az érzett elégtétel fölötti örömet csakhamar elfrontotta az a szavai nyomán támadt csodálkozó megütközés és egy-két nem éppen jóakaratu megjegyzés, amely a kért földdarab silány minőségét célozta. Megzavarodott, — hátha elhamarkodta a dolgot? — s ennél a gondolatnál ijedre lapult benne az előbbi hetvenkedés. Körülnézett. Sógora arcán széles szaladt barázdák igyekeztek mosolyba enyhíteni a kárörvendő vigorgást, de a szemében fullánkos irigység ültakozást takart. Bába Gyurit ez talpraállította. Megismételte mondókáját, szilárdan megmaradt elhatározása mellett.

Szó nélkül hagyta sógora későbbi megjegyzését, mikor kint az utcán köszönés helyett azzal vált el tőle:

— Aztán ha megéled a barátok kincsét, juttass belőle nekem is!

Gyuri az asztalnak dőlve várta az apja ismerős lépteit, kintöz fejfájás gyötörte. Vaksága rászakadt, sőtét világában sokszor az alvás sem hozott enyhülést. Bár testi szükségét nem szenvedett, különösen megerkésésének első napjaiban a megörüléshez állt közel. Néha szinte tombolt egészséges, fiatal teletlen féktelen lázadkozásában. Anyja siránkozására gyűlölködve fordult elene, csak ha apja rákiabált, csillapodott le valamennyire. Később magáramaradt, érzései közt egyedül próbált eligazodni. Idővel annyira vitte, hogy a megszokott környezetből botja segítségével már

távolabbi is merészkedett. Nem tűrte, ha vezetni akarták; ilyenkor az öregek ügyefogyott segítsége csak terhére volt. Sorsa rabságából lassanként mind ritkábban próbált szabadulni. Csöndes, koravén, felemben ember lett belőle, akiből ott szakadt ki az öröm és nevetés, ahol a szemevilágát hagyta. Valóságos lelki remete, aki úgy élt magános gondolattal közt, hogy erről a közvetlen környezetéről semmit sem sejtett.

Apját szokatlan izgalommal várta, nem tudta a késést mire magyarázza. Végre nyílt a kiskapu, rá mindjárt belépett apja a szobába.

Sohogysem akart a beszéd megindulni, aztán nem bírta tovább, akadozva rákezdte:

— Megvette édesapám?

— Meg! — Az öreg úgy a foga közt szúrta a szót. Nem tudott örülni, keserű maradt a szája attól, amit a községhezán hallott.

— Mennyiért? — óvakodott tovább a fia.

— Ezerkilencszáz.

Gyuri meghökken; abban a világban, ahonnan ő csonkán került haza, a pénz különböző ártérfelében ez nem volt sok, — de itt, a zsupfedeli szülői ház vékonypénzü lakói közt tekintélyes összeg.

— Sok, — hagyta rá tétovázva, majd bizonytalanul megkérdezte:

— Kitelek?

— Valami hibázik.

Tovább nem folytatták.

Gyuri az éjszaka nagyon keveset aludt. Rég nem érzett igazottság tartotta ébren; gyerekkori élményei: a barátok kince fűtötte forróvá megfakult képzeletét. Tisztán emlékezett: barlangszerek nyílások vannak a Morda oldalában, kettő ezek közül majdnem függőlegesen egymás fölött. Szavahíető emberek állítása szerint akadt olyan is, amelyikben egy óriási kigyó tanyázik, — ezért nappal

Mint ideiglenes alispán nem tartja idomosnak programot adni, de annyit ki kell jelenítenie, hogy a vármegye tisztviselői előtt mindenkinék egyenlőnek kell lennie, politikai felfogásra való tekintet nélkül. Barsot és Hontot a szociális helyzet javítása érdekében is össze kell kötni. A közigazgatásban is a rideg paragrafusoknak, hanem a tisztviselők szíve melegségének is érvényesülni kell. Ebben a munkában maga kíván előjárni példaadással.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a közgyűlés egyhanguan megválasztotta a különböző bizottságokat és az ünnepi aktus a Himnusz hangjaival nyert befejezést.

A vármegyei bizottságok

igy alakultak meg:

Törvényhatósági kisgyűlés. Rendes tagok: Andrisz Dezső r. k. plébános Alsözemeréd, Alsóőri Farkas Gáza földbirtokos Drégelypalánk, Kovács Sebestyén József ref. lelkész Perőcsény, Kádek István bérlő Lontó, Perhacs Imre bankigazgató Ipolyság, dr. Veszelák János ügyvéd Vámosmikola, Pauer Jenő nyug. erdőfőnöcsnök Nagymaros, Baig Árpád kisbirtokos Garamkövesd, Czeglédi Pál ref. esperes Léva, dr. Kmoskó Béla kir. közjegyző Léva, báró Majthényi László földbirtokos Léva, író Frash József kalaposmester Léva, gróf Révay István földbirtokos Tajnasári, Nagy Gyula kisbirtokos Léva, Schubert Tódor bankigazgató Léva, Tonhaiser Mihály r. k. plébános Nagysálló.

Közigazgatási bizottság. dr. Salkovszky Jenő ügyvéd Ipolyság, dr. Demény Gyula kir. közjegyző Verebely, Huszár Károly földirtokos Vámosmikola, dr. Kmoskó Béla kir. közjegyző Léva, Nagy István ref. esperes Szokolnya, báró Majthényi László földbirtokos Léva, Kovács Pál esperes plébános Gyerk, Papp József ref. lelkész Kissaró, Somogyi Béla nyug. alispán Alsótúr, Schubert Tódor bankigazgató Léva.

Pénzügyi bizottság. Perhacs Imre bankigazgató Ipolyság, Bottka Vendel kiszgazda Drégelypalánk, Bojsza József bankigazgató Zseliz, Salkovszky Jenő dr. ügyvéd Ipolyság, dr. Hubert Pál bankigazgató Léva, Schubert Tódor bankigazgató Léva.

Szabályrendeleteket előkészítő bizottság. Dr. Demény Gyula kir. közjegyző Verebely, Somogyi Béla földbirtokos Alsótúr, Kern Oszkár kereskedő Léva, Andrisz Dezső plébános Alsözemeréd, Klain Ödön városbíró Léva, Veszelák János dr. ügyvéd Vámosmikola, Lányi Nándor közjegyző Nagykálna, Buzás István esperes-plébános Szob.

Igazoló választmány. Dr. Schmidt Károly ügyvéd Ipolyság, Bándy Endre evang. esperes

Léva, Balázs Dezső plébános Ipolyszakállós, Mészár Tivadar földbirtokos Zsitvagyarmat, Mathisz Gyula nyug. erdőmérnök Perőcsény, Juhász Ernő kiszgazda Zsemleér, Jancsó Jenő földbirtokos Deménd, Zachár Adam r. k. plébános Lekér.

Kijelölt bizottság. Gróf Révay István földbirtokos Tajnasári, dr. Salkovszky Jenő ügyvéd Ipolyság.

EGYÜTT MAGYAROK

Rapszodikus mozaik a pozsonyi magyarság élet-halálharcából

Irta: Gúböri Földes Gyula

Valami hangulatosabb címet szerettem volna adni ennek a beszámolóknak. Valami olyat, amit még nem olvastunk, valami olyat, ami kifejezné azt a rettenes idegfelesztést, de amellett minden magyart, kicsit, nagyot, urat, proletárt egyetől légtörést, ami Pozsonyra ereszkedett a bécsi döntés előtti napokban. De lehet ilyet találni? Ki lehet ezt fejezni? El lehet ezt mondani?

Csináljunk már valamit. Este van. Rám, mint általában levő ügyvédjelöltre az esti inspekciónkat bízták. Mert együtt vagyunk, együtt dolgozunk a pozsonyi Egyesült Országos Keresztényszociálista és Magyar Nemzeti Pártban mind. Kicsinyek, nagyok, főiskolások és inasgyerekek bankigazgatóknak és ügyvédjelöltek. Hi a háza, nincs társadalmi különbség, mind csak magyarok vagyunk . . .

Naha megszólal a telefon, Jaros elnök urat keresik legelőbb, aztán csönd. Messziről hallani, amint megokordul az előszoba ajtaja. Azaz, hogy csikorog az folyton, mert — annak ellenére, hogy este 9 felé jár az idő, olyan a párt helyisége, mint egy méhkas. És előre meg tudom mondani mindenkiről, hogy miért jön . . .

— Kéremszépen, — mondja egy gyári munkásnak látszó ember — tetszett hallani

tegnap a németeket, milyen tünté est csapnak, a rendőrök vigyázzban álltak, tuty harogott Pozsony a szavaló kórustól: Liebe Führer Mach uns frei, von der Tschechosloak wakei . . . Tetszik hallani, most meg a szlovák fiatalok tüntetnek, hát mi nem megyünk . . . ?

Paranciom van a főtitkár úrtól, hogy mindenkint meg kell — lehetőség szerint — nyugtatni, tüntetésről azonban egyelőre nem beszéljünk. A magyar kormány még tárgyal . . .

Zárdai egyenruhás tanítónőképzősa kislanynok jönnek:

— Mikor lesz kérem tüntetés? Mi mind ott leszünk!

Fáj a szívem, érzem, hogy igazuk van, llobog bennük is a magyar vér éy upp, mint bennem — és azt kell mondanom mind-egyiknek, hogy türelem, várjunk még . . .

Nélik az ajtó, ömlik be a nép. Olyan emberek, akik előtt egy héttel még nem álltak volna egymással szóba sem, mind azt mondja, egyöntetlően, egyhanguan, mind ugyanazt: Csináljunk már valamit. Nem baj ha belétek lönek, nem baj, ha bevisznek a rendőrök. Csináljunk már valamit!

Rendezés nélküli tüntetés.

Hire jár, hogy Somorján és Csallóközben végig kitudták a magyar zászlókat. Nem bírnak a népünkkel.

— Emberek, értsék meg, vasárnap lesz a komáromi tárgyalás. Ezt nem szabad tüntetéssel megzavarnunk.

— Legalább a kokárdát tűzheszük ki a vasárnapi miséhez . . .

Tolung a nép a Ferenczudai zárdá előtt. Mindenkiok a zsebében a kokárda, mindenki tudja, hogy a zárdá vak orgonistája megígérte, hogy a mise végén intonálja a himnuszt.

Há! Isteneok nem vagyok inspekción és így én is lehetek "fegyelmezetlen párttag". Hármán feltűztük a kokárdát. Abban a pillanatban tizezer ember teszi ugyanazt. De már jönnek a rendőrök, elkapnak három fiatalembert.

— Utánunk! Fúj rendőrök. Kieraszteni! — zugja a tömeg.

Ujabb rendőrsztag. Ésre nem veszem és már engem is elkaptok két rendőr. Visznek befelé. Nem baj. Csak az a kár, hogy így nem láthatom a tüntetést. Viszont arra jó a tizenegy magyar torok mindent visszakövetelő stentori hangja, hogy a városháza ötszáz év előtt készült másfél méteres falain is áthalassák:

— Mindent vissza. Min-dent vissz-aza. El-jen Hor-thy. És-ter-házy.

Komárom . . .

— Gyerekek — mondom — jó volna lemenetünk Komáromba. Ott ma róluok tárgyalnak és a sok "mindent vissza" közepette meg efiledkeznek Pozsonyrról . . .

(Lehet, hogy nem is én proponáltam, lehet, hogy valamelyik másik fiu. De mindegy volt. Mindnyájan azt gondoltuk, valamelyikünk kimondta.)

(De mozgósítás volt, elvitték az autókát, megfizethetetlen drága a benzín. A taxi Komáromig meg vissza 550.— Ké. Nem baj. A fizetéssem ugyan csak 600.— Ké. de ha ötven megyünk, egyre csak 110.— Ké jut. Ennyit meg kell reszkiorozunk . . .)

— Ejen Kánya, eljen Teleky, mindent vissza, eljen Horthy, zugja Komárom.

még a bátrabbak sem merték megközelíteni. Gyuri fantáziája szinesre táglult . . . hátha . . . most a saját földjüknön . . . Összeszefolt gondolatai halmozán lázas keze már kincsekben turkált. Elmegy, megkeresi . . . sötét éjféi fényes delelőjén . . . lopva, amikor senki sem látja . . . Világtalan szemé már csillogó aranyon káprázott . . .

Attól a naptól kezdve Gyuri megváltozott. Szavát alig vették; mint valami csendes bolyd, órákat botorkált, hol a kutyával egyedül, hol apja után ki az új földre, a Morda oldalán. Mások bevetette magát a szoba valamelyik sarkába, ott gunnyasztott hosszú ideig szótlanul. Fejében örölt, zakatolt a megmegújuló fájdalom, aztán ha elcsútt, megint csak ment és folytatta megkezdett vándorutját . . . Anyjának fölött, együgyü eszével nem értette a változást. Apja csak legyintett: menjen, ha kedve tartja.

. . . Egy firkasztó, füledt éjszakán, valamivel éjféi előtt, Gyuri óvatosan kilopakodott a házból. Anélkül, hogy tetteről bárki előtt számot tudott volna adni, kilépett a kiskapun és a jól ismert uton betért a temetőbe. Azt hitte, egyedül van, csak mikor a kutya nedves orrát érezte a kezén, vette észre, hogy az is vele tart.

A végtelen csendben semmi sem mozdult; valahol az egyik közeli bokorban alvó fülemüle rezzent össze, amint botja a sárkeresztéken meg-megcsörrent . . .

Tul a temetőn az ösvény jobbra fordult, — kis kapaszkodás után elérte a 'cserjés szélé . . . itt megállt. Szíve a torkában dobogott, halántéka a megpattanásig feszült; barangolásai közben idáig, de ezen túl már nem jutott. Most aztán, hogy tovább?!

Kinlódva keresgélte gyerekkori emlékei közt;

mdártojásért a barlangig nem egyszer megtette az utat, de bemenni már nem merészkedett. Pedig . . . hátha . . . Hirtelen forróság öntötte el tetőtől-talpig; mint delejes áram, folyt végig rajta a főismerés: hátha ott a kincs! . . . Száját kitátotta, — fuldokolva kapkodott levegő után . . . Egy pillanatilg eszelős, torz mosollyal maga elé meredt, aztán csaknem futva vetette magát előre . . . Nem bánta, hogy tüske sérti, arcát, kezét visszacsapódó ágak csikozzák véresre . . . Bomlott érzések vihara elnyomta a józan ész szavát: már nem tudta, mit csinál . . .

Emberfölötti erővel furta keresztül testét a bokrok közt, zihálva kapkodott maga körül. . . Szinte őrjöngve támoogyott, véres ököllet nekiütözve egyik, másik utjába eső fa derekának . . .

. . . Tenyéryni tisztás szélén kiálló fatönek meredezett, rázuhan . . . kábultan föltpaszkodott. Alig tett egy-két lépést, remegő lábba lejtős kavicsra tévedt . . . ismét megtántorodott. Tamaszkereső, ösztönös mozdulata már nem volt képes föltpartoztatni a szerencsétlenséget: keze üres levegőbe markolt . . . Egységnyúlát ves-tve hirtelen jobbra lendült, a következő pillanatban szédülten bukott a szakadékba, közvetlen a barlangnyílás mellé.

Ott talált rá hajnalban az apja, akit a kutya kétségbeesett ugatása vezetett nyomra. Halántékából vékonyan szivárgott a vér . . .

. . . Aznap, mikor a földesur sűrű harangzugas kíséretében örök pihenőre tért, Bába Gyuri fia is lakónak jelentkezett a Morda oldalán. Ott pihennek békés egyetértésben nem messze egymástól, a régi birtokos és az új gazda fia. Számomkérték-e fönt elrontott életüket, — ki tudná azt megmondani . . .

Nagyot fordult a világ azóta, de a monda a barátok kincseről változatlanul ma is él . . .

— Ugye milyen jó, hogy eljöttünk . . . ?
— Pozsonyot vissza. Pozsonyot vissza!

Az egyik fiu kassai főiskolász. Eszébe jut a szülővárosra. Sgittünk neki is:

— Pozsonyot vissza, Kassát vissza. Pozsonyot vissza Kassát vissza.

Pozsony magyar lesz.

Nem megy így elég jól, meg kell duplázunk a harcot. Elsősorban azért, hogy a mieink lássák, a mi pozsonyi magyarjaink, hogy nem kell cüggedniük.

Szerzünk egy nyomdát. Irgalmatlan pénzért, de kivomja a piros-fehér-zöld cédulákat, hogy Pozsony magyar lesz.

Na most. Összehívni mindenkit, beosztani a várost kerületek szerint, reggelre minden piros-fehér-zöld legyen.

Soha életemben ennyi utcagyerek munkát nem csináltam, ennyit nem futottam rendőr elől, ennyit nem izgultam. Könnyű a verbéli „strigóknak.” Azok nem tudják, mit jelent a hatóság elleni erőszak, milyen következményekkel jár a státárium ideje alatti tüntetés — és valljuk meg az igazat, jobban is értik a dolgot. Egy este például jön egy pár fiu jó pár ezer kettőskeresztes Hlinka-párti fagrazzsal. A másik Hackenkreuz-ces falragaszokat hoz.

— Voltunk fent a pártjukban, azt mondtuk, hogy mi is ragasztunk. Fogyjon az anyagjuk.

Mi a „nyagyon osztály” járjuk a kávéházakat, minden újságot elkérünk, bele egy-egy röpcédulát: Pozsony magyar lesz. Deutsche und Ungern leben in Eintracht. Éljen a magyar Pozsony stb. Persze nemcsak a magyar lapokba, hanem a csehekbe, tótokba, németekbe is. Később, amikor már fegy az „nyagunk”, már inkább csak a kormánypárti behódolt magyar lapokba és a tótokba, németekbe teszünk. Aki a mi újságunkat olvassa, azt nem kell puhitanunk.

Nyakkendő nagyüzem

Fogynak a nyomtatványaink, a pártnak meg sehogya sincs pénze. Persze ezt nem sokan tudják, csak mi, bennfentesek. Szerencsére, hogy a költségtagozatnak van egy jó ideája. A párt egyik nagy helyiségébe mind-egy-egy odahozatja a varrógépet, aztán felváltva, reggeltől estig varrják az asszonyok, lányok a sok sok Bocskay nyakkendő, piros-fehér-zöld zászlót, a városban pedig gombamódrú szaporodik a Bocskay-nyakkendőcsök száma, a harmadik napon már van pénz, sőt a nyakkendőknak az a hatása is megvan, hogy egy egész komplett tüntetést össze tudtunk hívni két óra alatt úgy, hogy tíz fiu kiment különböző irányba a városba s ahia Bocskay-nyakkendőt láttak, azoknak oduságtak, hogy „este 7-kor a színház előtt”. Volt azok között fiatal lány, idősebb uriaszony, munkás és hivatalnok, egyik sem vette úgy a megszólítást, mint egy ismeretlen ember toklakodását, hanem mindegyiknek felcsillant a szeme és este, a színház előtt megüzletelt az új jelszó:

— Együtt magyarok, együtt magyarok.

Olyan volt ez a tüntetés, mint egy felámadási körmenet, mint egy örömmujongás. Láttuk, hogy sokan vagyunk, láttuk, hogy összeszertartunk. Szóvetretek a rendőrök a korzón, végigfutottunk a Szilágyi Dezso utcán és a kis Ventur utcán át megint összeszálltunk a Sétánén.

— Együtt magyarok.

Véres összecsapás.

Fájt már a tótoknak, jaj de fájt, hogy így egymásra talált a pozsonyi felsőzsezerényi magyar. Mindenki tudte, hogy vasárnap, a Ferenciek magyar miséje után jön a lezámolás. Közben a korzón hőkökdétek a Hlinka-gárdisták, polgáriaita kislányoknak és egyedül menő gimnazista gyerekeknek tépkedték le a nyakkendőit. Forrt bennünk a vér, jöttek a munkásszervezetek is, hogy segítenek a verekedésben, de a pártvezetőség nem engedte. Várni kell. De azért mindenki tudte, hogy vasárnap nagy dolog lesz. Főiskolásaink kitalálták, hogy a Rózsá-féle játékereskedésben kaphatók olyan gyerekkocsikerékre való tömörgumi karikák, annyit vettek belőle, hogy később, ha valaki bement a Rózsához és gumikarika után érdeklődött, mindjárt hozzátették, hogy „ezt tessék venni, ez jó vastag, elég nagyot lehet vele ütni . . .”

A pártvezetőség parancsa szerint megint zsebben vittük a kokárdákat meg a zászló-

kat a misére. A templom zsufolva volt, előtte az utcán is állt vagy ötszáz ember, aki nem fért be, mindenki boldog volt, hogy mennyien vagyunk, csak mi, a rendezők nem értettünk egyet a mászt. Például, hogy hol vannak a mi munkásaink? Vagy például Szencere is ment ki egy fiu, hogy jöjjenek be, Csallóközét én magam bicikliztem végig, mindenki azt ígérte, hogy bejön, aztán csak pozsonyiakat látok. Mi ez . . . ?

Közben a jezuitákat és a városháza előtt felsorakoztak a rendőrsztagok, kijött az öntözőautó, mögöttük vagy ötezer piros-fehér-kokárdás tót fiatalember. De nem baj. Azokkal, akik a templomban vannak, mi is vagyunk ennyien. És mi magyarok vagyunk.

A misének vége van. Várjuk a Himnusz intonálását. Ehelyett egy fortisszimó, hogy elfolytsa a nép önként feltörő hangját. Mi ez? Hol a mi vak organistánk? Valami itt nem stimmel. Hamar szét az új parancsot: A Himnusz után azonnal szétosztanak, hogy ne tudjanak a gárdisták belétködni.

A Himnusznek vége van. Mi kintlevők kezdünk oszteni, de egy vagy husz rendőrből álló csoport nekirohan a templomnak.

(Főreértesek elkerülése végett elárulok egyet mászt, amit persze csak sokkal később tudtunk meg: A tótok mindenre gondolva készültek erre a naphra. A munkásokat, akik csoportban jöttek, nem engedték be a városba, a csallóköziesek, meg a szencieket a sorompótól zavarták vissza, most pedig azért mentek neki a templomnak, hogy megakadályozzák, hogy az onnan kijövők segítségünkre lehessenek. Ezt persze senki sem tudta.)

Önkéntlenül, mint egy emberből tört ki a kiáltás:

— Ne hagyjuk a templomot!

Erre vártak a tótok. A gumibot már le volt csatolva a rendőrök oldaláról, egyik oldalról a rendőrök, másik oldalról a Hlinka-gárdisták jöttek nekünk. Most már senki sem gondolt arra, hogy hatóság elleni erőszak vagy mi. Ütöttek minket, mi meg öket. Az egyik fiuak a karjába esik egy magyar öreg bácsi, hogy kezével elképije, a másik kezével irtóztatósat vág az öreget bántalmazó tót fiura. — Erre nekimennek a rendőrök, a gyerek jó bemozoló, két rendőrt lelt mint a birkát, a harmadik őt áli le, erre már mi mind ott verekszünk, hogy kiszabadítsuk (tudjuk, mi vár rá az őrszobán), a jó ötvenes főtikárunk úgy harcolt ott, mint egy mohácsi csatabéli harcos — de a tulerő győz. Megyünk, visznek, két kezünk kifeiztve a hátukon, fejünkön puffog a gumibot, közben a sorfalat álló vitez tót testvéreink* közül, aki ér, az elhelyez az oldalunkban egy-egy bokszot.

Szerencsém volt. Az a rendőr, aki engem vitt, talán megsajnált, vagy talán nem is értette egészen együtt a tótokkal, közvetlen a városháza kapuja előtt végigvágott rajtam, aztán rámkialtott, hogy „léteke k mamincs” — menjen a mamájához — és elengedett.

Persze, gondolni nem szabad. Mult vasárnap ezek a fiu futottak Esterházy képviselő urért, hogy engem és társsimat kiszabadítsan a rendőrök karmai közül, most itt az alkalom a revansra.

Szerencsém volt Jaross elnök ural pont találkoztam. Azonna! ment. De azért a fiukat már nem nem mentette meg a véresre veréstől. Ajultan lektűt az őrszobán valamenyi . . .

Döntés, döntés, jaj döntés.

Jó egypár tüntetés volt még ezenkívül Pozsonyban. De sem időm, sem helyem, hogy mindről beszámoljak. Pedig volt egy olyan is, ahol egy leányt azért vittek be, mert tüvel ahol érte, összeszurkálta az őt bevívő rendőrt, volt, ahol kárvááz volt a szintér és cigánymuzsika a körítés s a tót gárdisták énekeit harsogták tul az ellopott magyar nóták eredeti szövegének éneklésével (magától lett tele az asztaluk folyton tokaíj borral, aki magyar üt a kávéházban, mind velünk énekelte s öket itatta) — aistergett a városban a döntést váró hangulat. Egy nap kétségbeesés, egy nap reménykedés, asserint, milyen híreket kaptunk.

Tavaszi

A tavasz elhozta újra a színeit,
A mezőkre zöld szőnyegot most borít,
Lépteit mégis oly észerevőtlene,
Hogy kutya rá sehol se vonit . . .
Mért is vonitna? Fent a fellegek
Függönyét épp most huzza seerte szét
A tavasz: a kutya porban hempereg,
Ő is szereti a sugár zenét.
Aztán lassan a szőlőhegyekre kocog,
A fűkon rügyeket nyitogat,
Rözenen ragyogok kocaq,
Ugy hangolja a szerelem sipokát . . .
Majd csapra ütve a hordók ajkait,
A szerkesztő ur fülébe valamit susog
És az írja bódútán egy von fá alatt,
Mejérkezett öfensége: a Titok.

KERSÉK L.

Darült égből menykőcsapás.

Utolsó nap, november másodikán, nagy öröm a pártban: Esterházy gróf ur beszélt Mussolinivel s az azt mondta, hogy nem és nem adja Pozsonyot, csak a magyaroknak. Elképzelhetetlen boldogság. Csak és ez gazdám — aki exponált nagy tót és fogalma sincs arról, hogy a jelöltje mennyire ellene dolgozik a politikai életben — tudja azt, hogy Ribbentropp pedig éppen ilyen biztosra ígérte Pozsonyot a tótoknak.

Este örös az utca. Mindeki a rádiót lesi. Magam is futva rohanok haza s szidom az irodát, ami miatt nem lehettem a készülék-nél. Aztán . . .

Aztán Imrédy miniszterelnök urnak nem az volt az első szava, hogy Pozsony, s mi ebből mindent tudtunk . . .

Másnap . . .

Bent ülök a pártban. Már nem nyikorog az előszoba ajtaja, mert nyitva van, be sem lehet csukni, egy tömve van a párhelyiség. És a sok ember mind sir . . . Hangosan sir. Ugy, ahogy a tüntetésben együtt voltak, méltóságos asszony és házmasterné, főiskolás és borbélysegéd egymás mellett sirnak. Siratják a magyar Pozsonyot . . .

Nekem meg gratulálnak. Azaz, hogy csak azt mondják, hogy „neked jó, te a visszacsatolt vidékről való vagy . . . ? És én nem tudok örülni, nem vagyok képes örülni annak, amit annyira várunk mind . . .

Délután a Stefánia kávéházban bucsuznak a fiuk Atik jönnek a visszacsatolt vidékre és akik ottmaradnak az écsatolt Pozsonyban. Mindenki sir . . .

Aztán elindul a vonat. Lassan indul ki a pályaudvarról. Egyszerre félebred bennünk a tüntetés láza; minden összesbeszélés nélkül mindenki egyet kiált:

— Éljen Magyarország!

A vonatban csupa ismerős ül. Egy van, akit Csallóközben nem igen látnak még: a Ferencnek vak organistája. Kiutasították őt a Himnusz miatt.

De az ember önző. Majd meg szakadt a szívünk ez előtt egy perccel, most pedig kezdünk rájönni arra, hogy Pozsony ugyan a tótoké maradt, de a mi felünk hazatért. Hazatért, hazatért, végre hazatért. És, minthogy az utóbbi időben az „együtt magyarok” jelszó annyira szívünkbe zártuk, hogy már egyerre jut az eszünkbe minden, elkezdjük az eddig fejvesztés terbe mellet tilos nótát:

— Szép vagy gyönyörű vagy Magyarország . . .

És Pozsony . . . ?

Cenzurázzák az onnan érkező leveleket, senki sem mer semmit írni, nem tudjuk, hogy mi történik most ottan. De ma beszéltem egy ottani barátommal és azt hallottam, hogy a pozsonyi nap-nap utáni harc, verekedés folyik tovább szakadatlanul. De a megkevesebbedett pozsonyi magyaroknak ma már nemcsak a tótokkal kell mindennap verekedniük, hanem a németekkel is. A régi jóindulatu pozsonyi Weingärtnerket felpiszálta a szudétánémet propagandára, hazáik nekik, hogy a magyar borok alacsony árai mellett tönkremennek; most ők is ellenünk vannak.

Mert mindannyinak a mi Pozsonyunk kellene. . . .

Városi közgyűlés

Láva város képviselőtestülete március 31-én rendkívüli közgyűlést tartott. Klein Ödön városbíró röviden vázolta a magyarországi szempontjából fontos és jelentős eseményeket. Kiemelte, hogy a magyar kir. kormány bőcs előrelátásával és megbecsülhetetlen diplomáciai tevékenységével, valamint a hős és vitéz hadseregünk bátor és emberfeletti, az egész világ által megcsodált tevékenységével, Ruténföldet visszaszerelték Magyarországnak. Majd röviden vázolta a város életében a múlt hetekben előfordult eseményeket. Bejelentette, hogy a főméltóságú Kormányzó Úr Schubert Tódor bankigazgatót, városi képviselőtestületi tagot magas kitüntetésben részesítette, kinevezte kormányfőtanácsosnak a felvidéki magyarság érdekében kifejtett munkássága elismeréséül. A közgyűlés lelkesedéssel vette tudomásul az elnöki bejelentést és azon indítványt, hogy a közgyűlés szeretettel és megbecsüléséről Schubert Tódort jegyzőkönyvileg is üdvözölje. Az elnök tudomásvétel céljából bejelentette továbbá, hogy a városi villamostelep kötelezőből Halász Antal tisztviselő önként kilépett, miután Budapestben kedvezőbb elhelyezkedést nyert, helyette a város vezetősége Kern Aladár lévai lakost vette fel alkalmazottul a villamostelepre.

Az elnök megnyitóját követően a közgyűlés megkezdte a tárgysorozat letárgyalását. A közgyűlés a városi és a megyei hivatalok végleges elhelyezkedése céljából azonnali hatállyal elrendelte a régi városháza egész földszintjének átalakítását hivatalok céljaira. Az átalakítás költségvetését egyhangúlag megszavazták és a munkálatokat a városra nézve legelőnyösebb pályázatoknak kiadták. Az előadó tanácsnok bejelentette, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszterium értesítette a város, amely szerint az év szeptemberében felállítja az állami liceumot és az ezzel kapcsolatos tanítóképző-akadémiát. A közgyűlés örömmel vette tudomásul a város életében oly fontos szerepet betöltő intézmény felállítását. A közgyűlés egyhangú határozattal kimondta, hogy siketnéma intézet felállítását céljaira átengedi a régi kaszárnya egyik szárnyát, amelyet a siketnéma intézet Léván járt kiküldöttel igen megfelelőnek találta a célra.

A közgyűlés ezután kimondta egyhangú határozatát, hogy az új postaspület céljaira építőkül a kincstár részére átengedi a Kossuth utcai üres telkét és az új városi szegényházat a volt kommunista-székház helyén építi fel. A közgyűlés engedélyezte, hogy a posta a város területén nyilvános telefon állomásokat állíthasson fel és pedig egyiket a Szent István utca sarkán, az volt Szokol-árusbolt helyén és a másikat az állomás környékén.

Ezután a közgyűlés több kisebb városi és illetékesi ügyet intézett el, végül a város, rendezésének és szepítésének előmozdítására határozatilag kimondta, hogy megalakítja a város szepítészeti bizottságát és tagjaival Ákossy Árpádot, Alt Ernőt, Bartos Bélát, Csekey Jánost, Csörgey Lászlót, Csorba Jenőt, Kriek Jenőt, Kleisner Pált, Koperniczky Kornélt, dr. Nagy Bélát, Pap Elekét, Rimánóczy Gézát, Szilassy Dezsőt, dr. Valló Jánost választották meg.

— SZINELŐADÁS. Husvét vasárnapján este 7^{1/2} órai kezdettel a református egyház tanácstermében a Szoli Deo Glória Diák-szövetség lévai csoportja vallásos szinelőadást tart. Szinre kerül Ecsedi Aladárnak az „Énekek Éneke” című nagyfelvonásosa. A darab érdekessége az újszerűség, valamint a diákcsoport lelkiismeretes és fegyelmezett felkészültsége máris nagy érdeklődést váltott ki a legszélesebb rétegekben. Belépési díj nincs, műsor megváltása kötelező.

KULONFÉLÉK

Üzenet Schubert Tódornak

a felvidéki magyar irodalom poétalekői adminisztrátorának.

Ahogy vihar után messziről megjöttél
Sorsverten, magadbabizózn,
— Világégés üszkel között is —
Láttad az új magyar horizont.

S amit vetted a marosvécsi üzenetet:
A szétszéledt nyáját összterelted,
Az elesetteket felemelted,
A harcra indulokat buzdítottad,
A magyar sors utján irányítottad.

A sok, sok észszerakott köből,
Nemeset emeltél,
Büszke vártornyában
Váteszként figyeltél.
De elérted célod minden igazában,
Mert visszavitted nyájad a magyar Hazába.

MÁRKUS BARNA.

— SCHUBERT TÓDORT kormányfőtanácsosá történt kinevezése alkalmával a Lévai Kaszinó meleg ünnepelésben részesítette. A Kaszinó hétfőn este tünnepi vacsorát rendezett Schubert Tódor tiszteletére. Az est sorára dr. Kmóskó Béla kir. közjegyző, a Kaszinó elnöke meleg szavakkal adott kifejezést a lévai magyar társadalom afelötti örömének, hogy a Lévai Kaszinó igazgatójának a huszéves elnyomatás alatti működése, a legfelsőbb hely elismerését is magára vonta. A lévai magyarság nagyszámban összejött tagjai lelkes ünnepelésben részesítették Schubert Tódort, a Lévai Kaszinó igazgatóját, aki visszaállította a Kaszinó régi tekintélyét azzal, hogy abba valóban Széchenyi szellemét vitte bele, amely szellem ezeket a kulturegyeteket életre hívta. Megállapíthatjuk, hogy a Lévai Kaszinó Láva nevének dicsőségét szerzett és országosan ismerté tette.

— HUSVÉTI MISE. A lévai plebánia tempómban husvét vasárnapján (10 órai kezdettel) Giesbacher miséjét éneki a lévai Dalárda vegyeskara, vezényel Hackman István karaggy, orgonát Kleisner Pál gímn. igazgató, a dalárda elnöke.

— A LÉVA VÁROS MEZŐGAZDASÁGI BIZOTTSÁGA. Bars és Hont vármegyék főispánja által kinevezett Léva városi mezőgazdasági bizottság f. évi március hó 27-én tartotta meg alakuló közgyűlését, amelyen a bizottság elnökévé báró Majthényi László földbírtokos felsőházi tag, elnökövé Djka Vilmos gazdálkodó és jegyzővé Tóth Antal városi tisztviselő választották meg.

— TÚZOLTÓ TISZTI TANFOLYAM GYÖRÖTT. Győr szabadkirályi törvényhatósági joggal felruházott város a M. Kir. Belügy-miniszter Úr rendelete értelmében 1939. évi május hó 8-tól, május hó 28-ig kerületi tűzoltótanfolyamot tart, amelynek célja az, hogy a városok és községek részére a tűzoltóságok szervezésére és vezetésére alkalmas tűzoltótiszteket képezzen ki. A jelentkezés határideje a tanfolyamra 1939. évi április hó 15. Jelentkezni lehet a Vármegyé ház 1. emelet 10. számú helyiségében, hol a szükséges felvilágosítások is beszerezhetők.

— A LÉVAI VÁROS TRAFIKOSOK elhatározták, hogy vasár és ünnepnapon ügyeletes szolgálatot fognak tartani a közönség érdekében. A beosztás a következő: Héc Pál 8 órától 10-ig és délután 15 órától 18-ig. Gózon Titusz né délelőtt 8 órától 10-ig és délután 17 órától 20-ig. Feldman Aladár 10 órától 12-ig és 15 órától 18-ig. Bartos Lajos né 9 órától 11-ig és 16 órától 19-ig. Dobrovitzky János 8 órától 10-ig és 16 órától 19-ig. Magyar Árpád 10 órától 12-ig és 15 órától 18-ig. Kozma József né 9 órától 11-ig és 16 órától 19-ig. Tamás József né 9 órától 11-ig és 15 órától 18-ig. Borcsányi Gyuláné 8 órától 12-ig. Juhász István né 10 órától 12-ig és 15 órától 18-ig. A fent nevezett néhány kis-árusok a megjelölt időben párosával tartanak ügyeletes szolgálatot.

Rác Pál:

Harangszó

A harangok szólnak.
Előbb egyik odafent a várbán
melyen, aztán egy másik lent, lágyan,
itt is, ott is kongnak, csengnek, dalolnak,
néha susognak, de sokszor zokognak.

A harangszót én hányszor hallottam.
Gyerekkoromban anyáknk ránk szolt szépen:
— Siessetek, harangoznak éppen —
és húzott, vitt a templom fele gyorsan,
s ott letérdeltünk halkan, meghatóttan.

Mikor apám meghalt is harangoztak,
a nagyapámnak is és anyji másnak,
jónak, gonoszának, szomszédnak, barátának,
mindenkinek, kinek szíve megállott
a harang mondott szive Istenhözadót,

Hányszor néztem — a déli harangszóra
a parasztok levették kalapjukat,
otthagytak ekét, ásót, kapájukat,
arcukról izázzátság-cseppek pergették
s nehéz kezükkel keresztet vetettek.

S hányszor hallottam fent, a hegyen állva,
mikor azt hittem, lent maradt az élet
és lent maradtak gondok, szenvedések,
a völgyben, bent, meghúzták a harangot,
elért s mint az élet, úgy sirt, sóhajtott.

S mennyit mentem ki sirni a sötétbe,
a vízpartjára, lecsüggengett fejem,
tele könnyekkel és tele sok sebbel
— és akkor halkan estek harangoztak,
felézttem s fent a csillagok ragyogtak.

És Karácsonykor is a harang hívott,
azt énekelte, hogy: Menyből az angyal...
a hóban kint a lépés elhalt halkan,
— Menyből az angyal... olyan szépen csengett,
szívem mosolygott, szememből könny pergett

Az anyámat is harangszó klsérte.
Olyan volt hangja, mintha tűzvész volna,
ugy lármázott, tebulyult, sikoltva
s mikor előlt, hallottam, hogy fent, messze,
ott is harang szolt — anyám ért a mennybe.

És most is, most is mindig harangoznak,
busan, melyen, vagy halkan és szeliden,
a galambok felszálltak széles ívben
s míg szolt a harang csengve, bongva, kongva,
nem szálltak addig vissza a toronyba.

De engem nem bánt ez a harangköngás.
Ugy vagyok vele, mint aki eltévedt —
és nem lát falut, utat, csak sötétet,
de egyszercsak a harang hangját hallja,
keresztet vet — és felderül az arca.

— AZ ÓHÁZAI TANULÓIFJÚSÁG AJÁNDÉKKÖNYV GYŰJTÉSÉNEK EREDMÉNYEI A FELVIDÉKEN. A Felvidék visszacsatolást követő időben az akkori m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter, gróf Teleki Pál Ómagyméltósága kezdeményezésére az óháza tanulóifjúsága a „Magyar a magyarért” mozgalom keretében ajándékkönyvek gyűjtésére országos akcióit indított. Ezen akció során összegyűjtött könyvekkel az összes felszabadult felvidéki városok, illetve községek intézeteinek jutott könyvadomány. Lévának és a lévai járáshoz tartozó 45 községnek 2107 db. ajándékkönyv jutott. A könyvek elosztása az egyes iskolák tanulóinak arányszáma szerint a következőképpen alakult: A lévai gimnázium 380 db., az állami polgári 400 db., a róm. kat. polgári iskola 270 db., a zselizi állami polgári 270 db., könyvet kapott. A többi községekben aszerint, hogy mennyi az intézeteikben tanulóifjúság arányszáma, 10 15 20 illetve 30 db. ajándékkönyv lett szétosztva. Ezen ajándékkönyveket az anyaországi ifjúság husvétai ajándékként boldogon hazafias szeretettel és együttérzéssel most küldte újakra, hogy az az első magyar husvétal együtt közönsönsön be a magyar könyv az ismét magyarrá lett iskola mindig hűségesen magyarnak maradt tantestületéhez és növendékeihez. Kívánjuk, hogy ez, az asztalainkon oly régóta nélkülözött Magyar Könyv szolgálya hiven az ifjúság lelki gyarapodását, valamint annak az áldozatkész hazafias szellemnek elterelhetőségét, melynek mályreható gyökereit hűsz év elnyomatás keserű könnyei öntözték.

Gyáva, kicsi gyerek...

Gyáva, kicsi gyerek,
... A szoknyáját fogtam.
Elbujtam, rejtöztem
A szoknya fodrokban.

Hjan, — messze Tőle...
Magam előtt láttam.
Meggfogta a kezem,
Ha lejtőre hágtam.

Halál pitvarából
Vissza... hányzor rántott?
Homlokomról mindig
Törölte a ráncot.

Tagadtam a vágyam,
Hogyha nem-et mondott.
Keblen pihen ma is
Még a lázas homlok!

... Nem szánt, ha a munka
Feltörte a kezem...
... Óh!... hiszen a munka,
A Harc... úgy kell nekem!

Talán nem is tudnék
Irní gyönyörűket...
Ha az Anya-kezek
Mindig csak becéznek...
Hogyha a Sors-kezek
Százszor le nem gyürnek!

... Deres már a fejem!...
Ősz az Anyám! — Én is.
... Ha szoknyáját fogom.
Olyan jó az mégis.

Mi lesz, ha szólítja
Tőlem Őt a Végzet?
... Kinek a szoknyáját
Fogom akkor én meg!?
Kiet fogom én meg!?

PÁL IMRE.

— MURGÁCS KÁLMÁN: LELKEM HUL-LÁMAI (VERSEK). 128 oldalon 144 vers, 144 gyémántszem, 144 lobogó, világító fátylaláng. Közel másfélszáz érzésmegnyilatkozó hazáról, szülőről, hitvesről, gyermekről, költészetről, hitvatásról, jószágáról, szépségről és az emberibb-emberré nevelés előszámlálhatatlan tulajdonságairól és eszközeiről. Mert Murgács Kálmánnal minden alkotás a jellemfejtésére, a lélek- és világszépítés nagy céljába van beágyazva. Könnyed, egyszerű, mesterkéltesség nélkül való és éppen ezért a legmélyebb értelemben vett művészi tökélyű költeményei a szívet fogják meg s a hatalomba ejtett szíven a szándékot az örök Szépség és Jóság felé. Én a nyomdából éppen most kikerülő hatalmas könyvet már kéziratban láttam. Meglepett annak csinos összeállítására és a végtelenül lelkiismeretes gondosság, mely az utolsó pillanatokig tartó állandó csiszolásban, fényesítésben nyilvánult meg. A felelhetetlen melódiai páratlan hatású zeneköltője most az írásművészet terén épített valamennyiünknek maradandó: az emberiség, a megértés és szeretet tündéri palotáját. Az idegenszörny mai élet nagy zsvajából jól esett idejőzni. Megjutalmazva érezzük magunkat; mintha hirtelen levettük volna a hétköznapiesség csunya sáruháját s valami léges, csodaszép lelki ruhába öltöztünk volna. Ezt a könyvet okvetlenül el kell olvasnia mindenkinek, aki megasabbrendű lelki életre vágyakozik. Törvénykönyv ez, mely az emberek közötti viszonyt a költészet művészi formájával szabályozza. A versek nagyrésze szavaiára kiválóan alkalmas, így műkedvelők, levonték, cserkészek, konferálók részére nélkülözhetetlen segédesszköz. A mű ára 3 P. Az Ailla előfizetői 2 P-ért kapják.

— GYÁSZHIREK. Novotny Ódon nyugalmazzott községi főjegyző f. hó 6 án életének 80. évében elhunyt. A megboldogult a szecsei jegyzőséget vezette évtizedeken keresztül és a magyar nép őszinte atyai barátja volt. Az ő kezdeményező munkásságának köszönhető, hogy Léva-vidéki falvaink igen szépen fejlődtek. Földi maradványait e hó 8-án helyezték örök pihenőre nagy és őszinte részvétel mellett. Halálát közönségtalán álló nagy rokonság gyászolja. — A lévai iparostársadalomnak egy kedves és népszerű emberét kisérték ki a végső utra. Ricz Virág Lejost, közismert volt az egész városban. Elvezette zemevilágát, de minden magyar előadásán ott volt és örömmel élvezte a magyar szót, ének zenéjét. Sokáig fogunk rá emlékezni, mint egy lelkes magyar emberre.

— EGY ANGOL UJSÁGÍRÓ — LÉVÁRÓL. A felszabadulással véget ért az a szellemi határzár is, amelyet a cseh uralom ránk kényszerített, s nagy félelemben odáig ment, hogy pl. még az ártatlan ifjusági könyvet, a Mackó Mukit és kiiltotta a közkönyvtárból. Nem is félelem volt ez már, hanem egy állandó rettegés attól, hogy az Igazság Szava felborítja a csehszlovák köztársaságot, amelyet nem a kard, hanem a hazugság propagandája kellett életre. De az Igazság Szavát a csehek nem tudták elismerni a külföldön és Magyarország barátainak sikerült a világ lelkiismeretét feltámasztani a magyar kérdésben. Ilyen lelkiismeret ébresztő könyv Sir Robert Donald angol újságírónak Trianon tragédiája című műve is, amelynek magyar fordítása, Lord Rothermere bevezetésével, a budapesti ajándékkönyvekkel a felszabadulás után került a lévai városi könyvtárba. Ez a könyv hű képet rajzolt az angol közvélemény elé a Felvidék elnyomatásáról. Olyan pontos és jól informált, hogy még Lévára is rábuktunk benne. Emlékszünk rá, amikor az angol újságíró Léván járt. Akkor az a hír terjedt el itt, hogy a csehszlovák köztársaság angol propagátora, Scotus Viator tartózkodik Léván. Az angol újságíró ezt írja Léváról: — Léván, amely város lakosságának 97 százaléka magyar volt, s még a cseh népszámlálás szerint is 66 százaléka magyar (Az első cseh népszámlálás szerint a szerk.) a gimnáziumot bezárták. Kérvénnyel fordultak Masarykhoz, aki ezt válaszolta: „Ha miadéz csakugyan igaz, az iskolát visszafogják kapni.” Hasonló választ adott Habrmann, a közoktatásügyi miniszter és dr. Dérer a szlovákiai miniszter is. Ennek ellenére Stefanek, a tartományi közoktatási tanács elnöke, közölte egy magyar küldöttséggel, hogy hasztalan a kérvényezés, Lévának soha sem lesz újra magyar gimnáziuma, mert a cseh szuverén demokrácia csője a magyar vidékek eltörlésére. Efelé kijelentések csodálatosnak tűnhetnek fel, tekintve a csehek sokat dicsekedett demokráciáját. — A kötet 173. oldalán a lévai apácák ügyével foglalkozik. „Két apácától, akik Léván tanítóskodtak, szintén megvonták az állampolgárságot, ami pedig teljesen kétségbe vonható volt. A városnak egy előkelő polgára mondta el nekem, hogy ő közbenjárt az apácák érdekében a hatóságokkal s egy magyarangol tisztviselő beismert, hogy meg van az állampolgárságuk, de cinikus őszinteséggel vallotta meg, hogy a hatóságok csője az, hogy olyan tanítókat, akik magyar szellemben tanítanak, először és tőttökkel helyettesítse. — Az egész könyvön, amelyet a Magyar Revíziós Liga adott ki, észrevehető, hogy szerzője mindentfi a helyszínen gyűjtötte össze tapasztalatait. La is írja, hogy jártak nyomában folyton a cseh detektívek.

— KÁKA HEGYKÖZSÉG vasárnap tartotta meg évi rendes tisztújító közgyűlését, amelyen a Káka hegyközség szálló tulajdonosi nagy számban vettek részt. Frsch József hegybíró előnik megnyitójában változta Káka hegyközség életében előfordult nevezetesebb események. Meleg szeretettel emlékezett meg Antal Gyula városbíróról, akinek közönséghető volt az a pompás Kákai státny megépítése, amely ma dísz Lévának. Indítványára a közgyűlés Antal Gyula sírelmére 50 pengőzt szavazott meg. Végül megköszönte a hegyközség bizalmát, korára való tekintettel a hegybíróiságról lemondott. A

közgyűlés nagy elismeréssel közönte meg a lelépő hegybírónak és tisztviselő társainak a hegyközség érsdékében kifejtett fáradhatatlan tevékenységüket és megbecsülhetetlen ügybuzgóságukat. A közgyűlés az új vezetőséget a kövrtkezőképpan alakította meg: Hegybíróvá Alt Ernő, pénztárnokká Uhrinek, Forgács Mária, jegyzővé ifj. Frsch József lett megválasztva. A választmány tagjaiul a következőket választották meg: Frsch József, Cseke János, Dr. Valló János, Szent-Iványi Eudra, Brnák József, Böhm Vilmos, Dr. Kmoskó Béla, Kostyék József, Kollár Ferenc, Sipos István, Váci János. Póttogok: Szabó Dániel, Stugel Béla, Csuvára László, Andrási Nándor.

— A NAGYSALLÓI CSATA 90-EDIK ÉVFORDULÓJÁNAK a nagysallói honvéd-émlékműnél 1939 április hó 19 én rendezendő emléknapp programjs. 10 órákor Istentiszteletek a r. kath. és ref. templomokban. 11 órákor iskolai ünnepély a r. kath. és ref. iskolákban. 17 órákor az emlékműnél „Hiszkegy” előadja a Lévai Dalárd. Megnyitót mond Cséri István községi bíró. Hazafias dal. Énekl a Lévai Dalárda. Ünnepi beszéd: mondja Dr. Nagy Béla vm. főügyész. Szavalt előadja Szakái Maté. Emlékmű megkoszoruzása. Szózat, énekl a Lévai Dalárda. Fáklyafelvonulás a honvédsírokhoz. A honvédsíroknál emlékbeszédet mond Tonhaiser Mihály esperes-plébános és Juhász Pál ref. lelkész. Szavalt Katona Sándor postamester Himnusz énekl a közönség; fél 8 kor társas vacsora, melyre jelentkezni lehet ápr. 15-ig.

— A HONSZ ÜNNEPE Nagycsütörtök d. u. 2 órákor ünnepélyes keretek között osztotta ki csomagait a Honz lévai csoportja 130 hadirokkant és hadiözevegnyek. Az ünnepélyen jelen voltak: báró Májthényi László egyesület vezetőke és neje, a város részéről Dr. Kersék János városbíró és Vojtás István tanácsnok a Magyar a Magyarárnt mozgalom részéről Bucsek Erzsébet és Pekarik Gizi, dr. vitéz Sárkány Sándor detektív felügyelő. A vendékeket és bajtársakat Jánoss Jenő üdvözölte. Beszédében magyar szeretettel és végtelen örömmel üdvözölte az urakat akik a hувéti szeretetközomogok kiostásánál megjelentek. Rámuátva arra, hogy itt vannak a háboru áldozatai, a szegény nincstelen munkaképtelen törődött hadirokkantak és hadiözevegnyek. A csehszlován alatt nem gondoskodott róluk senki. A hatóságok ridegen elzárták előttük szívetük és érzéketeleml szemlélték szenvedéseiket, nyomoruságukat, hiszen magyarok voltak. A magyar feltámadás azonban meghozta számunkra is a jobb jövő hajnel piradását és bizalommal nézhetnek a szebb nyugalmasabb jövő elé. Husz év óta először ünnepelhetik meg e szerencsétlen bajtársaink méltóan Krisztus urunk feltámadásának ünnepét. Ezt elsősorban köszönhetik a hatóságok vezetőinek, kik mindig a legnagyobb szeretettel, jóindulattal viseltek a hadigondozottak iránt. A hadirokkantak és özevegnyek nevében meleg szeretettel és mélyesség hálával mondott forró köszönetet azoknak, akik ezt a szép, megható fűnepséget támogatásikkal és adományaikkal létrehozni segítettek. Kérte végül, hogy a Honz jöttevői a szerencsétlenk ügyeit továbbra is felkarolni és támogatni sziveskedjenek. A megajándékozottak nevében Orel Lajos mondott köszönetet. Báró Májthényi László rámutatott arra, hogy a haza és a társadalom mindent megtesz a hadigondozottak érdekében, mert amikor újabb területeket kell visszacserezni ez ember és vérádozzattal jár, s a hadbavonulók ezzel a boldog megnyugvással mennek a küzdelembe, hogy a hátramaradottakról az állam és társadalom gondoskodik. Ezután kerültek szófosztásra a szeretetközomogok, melyeket a megajándékozottak boldogságtól meghatóttan sokan köszönyözve vették át.

— A KÖZÖNSÉG FIGYELMEBE. Lapunk mulheli számában az volt olvasható, hogy a közönség helyhatósági bizonyítványokat szerkezzen ba. A hirdásban vésletlen elírás történt. Személyazonossági igazolványok beszerzéséről van szó. Ezzel lássa el magát minden egyén.

— A SZINHÁZ 1. hó 14-én nyitja meg kapuit a „Legyen úgy, mint régen volt” operettel. Helyárak az esti előadásra: I. hely 1.50 P. II. hely 1 P. III. hely 70 fillér. Állóhely 40 fillér. A délutáni előadásra: I. hely 1 P. II. hely 70 fillér. III. hely 50 fillér. Állóhely 30 fillér.

A színház heti műsora:

Pénteken ápr. 14-én A. Bérletben: **Legyen úgy mint régen volt**: operette. Szombaton ápr. 15-én B. Bérletben: **Legyen úgy mint régen volt**: operette. Vasárnap 16-án d. u. 4 órákor Bérletszűnet olcsó helyárakkal Pármái Ibolyák: operette. Vasárnap este 16-án Bérletszűnet: **Legyen úgy mint régen volt**: operette. Hétfőn 17-én B. Bérletben: **Szűz és a gödölye szimfonia**. Kedden 18-án A. Bérletben: **Szűz és a gödölye szimfonia**. Szerdán 19-én A. Bérletben: **Nem leszek hálátlan Zenés vigjáték**. Csütörtökön 20-án B. Bérletben **Nem leszek hálátlan. Zenés vigjáték**.

Csillagfényes éjben...

Itt vagy a csillagfényes éjben, Egemáshoz szólni nem tudunk, Lezárt ajkakkal én, az élő S te, a halott. - Megyünk, futunk, A végtelenség hosszú útján, Öröklét kertje kincstelen, többet érne egy sóhajtasod, mint ez a csendes végtelen. Bolygunk tovább a rideg űrben Te ott és én itt egyedül, Az emlékeztet hadd borítsam magamra védő köntösül...

Radványiné Ruttkay Emma.

Íróasztalom

Az íróasztalom piros posztolapján halomban a könyvek, arckép, tintatartó, levélnehezékek, Az íróasztalom piros posztolapján csillognak a könyvek.

Megremeg a tollam, fehér papír várja szívem megnyílását, Ott künn hópihében távolodó léptek, Idebenn a bánat fekete fátylával rámborítja árnyát.

Előttem szomorú, hervadozó rózsza küzködik a télen, Szívemből vad tüzek forrása kibuggyan Békóba vert vágyam száll a téli széllel, Szomorú, lemondó, halk rózsaszabaddal.

Radványiné Ruttkay Emma.

Búcsúszó.

Tisztelt vevőközönségemtől ezuton hálás szeretettel búcsuzom. Nagysállóba, Pince sor 4 szám alá küldöztem.

Özv. MATUS KÁLMÁNNÉ.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések. Lesegeld Hermann Glauber Margit fia Gábor — Bogó István Kovács Emerencia leány Ilona — dr. Feldmann Miksa Frank Edit fia János Gábor.

Házasságok. Gése Ferenc rkat. Moravik Irén rkat. — Kucsera László János rkat. Pópa Piroska gr. kat. — Klug Jenő rkat. Nánai Magdolna rkat. — Csatai János ref Sali Anna rkat. — dr. Náthan Nándor izr. Sebestyén Klára izr.

Halálesetek. Lichvár Mihály 24 éves — Bogó Ilona 1 napos — Bérés Ferencné szül. Juszt Mária 72 éves — Belencsik Imréné szül. Vaszarab Erzsébet 19 éves — Novotny Ödön 79 éves.

Nézem az őszirózsát

Nézem az őszirózsát
bús, siri ágyadon,
Zúg, zúg a szél fölöttem,
beszédét hallgatom.

Az őszirózsza lelke
vajjon többet tud-e?
A síró szél fölöttem
vajjon hozzád jut-e?

Jobb a virágyökérnek
a holtakhoz közel?
A szél a felegekben?
ugyan hová jut el?

S akiktől elszakadtunk
a földi téreken,
Találkozunk-e velük
a végítéleten? . . .

RADVÁNYINÉ RUTTKAY EMMA.

Kedves Hölgytársaim!

Csak pár órával ezelőtt szünt meg az a külpolitikai feszültség, helyesebben csupán enyhült, amelynek középeurópai gyújtópontjában mi magyarok vagyunk. Hajszaúton függött ismét, hogy Európában béke, vagy háború lesz-e?

Azt pedig, hogy az elkövetkezendő nagy mérközés mily óriási erőfeszítést fogja jelenteni nemcsak egy nemzet hadseregének, hanem egy nemzet egész egyetemének s így a polgári lakosságának is, megítélhetjük a most lezajlott és éppen dúló háborúkból.

A jövő háborújában nemcsak a legnagyobb erkölcsi és fizikai erőfeszítésekre képes, kitűnően felszerelt hadsereg, hanem katonáson fejelemzett polgári társadalomra lesz szükség. Mindannyian katonák vagyunk.

Ellenséges repülőerők — nemrégiben — támadtak meg magyar városokat. A magyar légvédelmi repülőerők fölényesen verték vissza ezt a támadást. A magyar hadsereg és vezetők megmutatták, hogy helyükön, hivatásuk magaslatán állanak és helyén van a szívük is.

A mai kor háborújában a hadsereg azonban a nagy nemzeti erőfeszítés feladatainak a nagyobbik, de csak egyik részét végezheti el. A másik éppen olyan döntő fontosságú feladat reánk, az itthonmaradottakra hárul. Ez pedig a harcoló hadsereget minden áldozatot meghozó, anyagi és idegmegpróbáltatásokkal hittel és szeretettel viselő fejelemzett élet s ami a legfontosabb feladat, a légóttalom legfejlettebb megszervezése és végrehajtása.

Ezt a munkát az Országos Légvédelmi Parancsnokság irányítja.

A Légóttalmi Liga célja pedig az, hogy a polgári lakosságot minket, akik itthon maradnak, megtanítson arra, hogyan kell védekeznünk ellenséges légitámadás esetén.

Kedves Hölgyeim! Tízmillió magyar áll, Középeurópa, a Dunamendecce nekünk legdrágább és legszentebb helyén: a Magyar Hazában. Tízmillió keletről idezakadt magyar a népek milliói között.

Mi nők már a világháborúban megmutattuk, hogy mit tudunk, mily igaz magyar Anyák vagyunk. Csak akkor, csak akkor nem vagyunk és nem leszünk egyedül, ha erősek, a lehető legerősebbek és legfejlettebbek leszünk.

Kedves Hölgyeim! Most mikor Léva közönségét, a Légóttalmi Liga országos vezetőse nevében felkértem arra, hogy magyar szíveddel, ezereves, soha nem muló magyar hittel, dolgozva engedelmessédjék a Légóttalmi Liga parancsainak, hiszem, érzem, hogy a magyarok Istene velünk van!

KOVÁCS BELÁNE
L. L. h. női ügyv. eln.

Köszönetnyilvánítás.

Az Árvaházat fenntartó Lévai Nőegylet a következő adományokat kapta.

1939. március hó.

Majtány Ferencné Gyekenes 1 hizott liba, „Magyar a magyarért” 90 kg liszt, 15 kg cukor, 15 kg zsír, Zahorec János Gr-Lök 70 kg grizes liszt, özv. Szabó Mihályné 15 P, Filip János 3 drb gyermeksapka, Főszolgabírói hivatal utján mozi százalék 506.24 P.

Fogadják a nemesszívű adakozók az árvák nevében hálás köszönetünket.

OFFERMANNÉ ÁRVAY MÁRIA alelnök.

SPORT

Rovatvezető: BOROS BÉLA

Ma d. u. pontban fél 3 órákor a MÁVAG csapata ellen játszik LTE. Ezen budapesti csapat a nemzeti bajnokság igen előkelő helyén áll és így a szezon első mérkőzése érdekes küzdelmet fog hozni. — LTE a következő játékosokat jelzi: Jancsó, Horváth I, Zauko, Martinovics, Vizy, Németh, Benyovszky, Dobány, Horváth II, Horváth III, Nemcsok, Grosz, Juhász, Várady és Csakányi.

LTE az Országos Testnevelési Tanácstól 476—1939. sz. a. f. hó 6-án a következő átiratot kapta: „A tekintetes Elnökségnek és az LTE valamennyi tagjának további felkes és sikereiben gazdag működést kívánok, mert az ilyen működés nemcsak az egyetemes magyar sport érdeke, hanem egyáltalán nemzeti érdeke is. A magyar életnek kemény, harcban edzett férfiakra van szüksége. A Lévai Torna Egylet az elmúlt két évtized alatt ilyen férfiak nevelt a Hazának s ennek a munkának az eredményes folytatásához kérem továbbra is a tekintetes Elnökség lendülettel és hazafias szellemtelű átfüdt tevékenységét és Isten áldását. Dr. Prém Lóránt alelnök, az Orsz. Testnevelési Tanács vezetője.

Lévai járás főszolgabírájától.

4392—1939. szám.

Hirdetmény.

A magyar és szlovák hatóságok között f. hó 6-án kötött megállapodás szerint az utiforgalom a Léva és Ipolyvári uton a Bori—Magyarad közötti szakaszon, valamint az Egeg—Gyügyi utelágazásnál, 1939. évi április hó 8-án 12 órától kezdve az alanti korlátozásokkal megindul, a közlekedés meg van engedve:

- Mindennemű gépjármű.
- Mindennemű székér-kocsi számára (16, őkör, számár vagy egyéb fogatolással).
- Traktor, mezőgazdasági gépek, amelyek a földműveléshez használatban a munkaidéjére.

Közlekedésből kizártnak a katonai szállítmányok (személy, vagy teherszállítmány) katonai felszerelési és fegyverkezési anyagok, továbbá az egyenruhás katonai és közbiztonsági személyek. Vadászfegyverek és vadászlőszer nem tekintendő katonai felszerelésnek.

A közlekedés az említett szakaszon nyitva van:

Nyáron április 1-től augusztus hó 30-ig 4—23 óráig.

Télen, szeptember 1-től március 31-ig 6—21 óráig, ezen időn kívül a közlekedés szünetel.

A közlekedés az említett szakaszon megállás, rakodás vagy lerakodás nélkül van megengedve. A határőrségnél meg kell állni, ahol az átmenetet igazoló jegyet adnak ki, amely igazoló jegyet a tulsó őrsnél le kell adni.

Ha utközben a szakaszon a járműt valami oky hiba éri, amely a további közlekedésben akadályozza, a jármű vezetője köteles ezt a legközelebbi határőrnél bejelenteni. A hatóságoknak joga van az átmenő járműveket ellenőrizni. Ez az ellenőrzés azonban a személyek igazoltatására nem vonatkozik.

Minden cselekedet, amely az átmeneti forgalmat az itt felsorolt megállapodással ellentévesíti, maga után vonja a jármű feltartóztatását és átadását a közbiztonsági szerveknek.

Léva, 1939. április hó 7.

MAILÁTH
főszolgabíró.

— A FELVIDÉKIEK AZ „ADJON ISTEN“ ÉRT ÉS AZ „ALÁZATOS SZOLGÁJA“ ELLEN. A Munkácson megjelenő „Az őslakó“ című lapban olvassuk: Volt „nazdar“, „poklona“ és „ma ucta“. Amikor hallottuk, nemcsak fölünknek lájt, hanem lelkünknek is. Husz esztendeig sem szoktuk meg és nem használtuk. Végre elmúltak ezek az idők és ölekezésbe o'vadt fel lelkünk, amikor először kiálthattuk, harsoghattuk szabadon: Isten hozott! Adjon Isten, testvérek! Jó reggelt, jó napot kívánok! Ami eddig csak belsőnkben volt meg, de amit nem főtünk nyíltan is hangoztatni, ha kellett, az most már nemcsak belsőleg, hanem külsőlegben is minden magyar lett körülöttünk. Csak mi tudtuk megérteni, hogy mit jelent ez. Hogy magyarul szólhat a póstán, a rendőrségen, a hivatalokban Búszkén, örömteli szívvél köszöntöttünk be az ajtókon: Jó reggelt kívánok! . . . mert ez a mi reggeltünk lett. Jó napot kívánok! . . . mert ez már a mi napunk. Ugy örültünk mindennek, ami külsősegekben is magyar lett. Minden jó, vagy még jobb lesz. Csak egy nincs jól. Mind többzör halljuk ezt a köszöntést: Alázatos tiszteletem! Alázatos szolgálja. Nos, mi tudunk és akarunk is alázatosnak lenni; alázatos tisztelettel lenni Isten iránt és alázatos tisztelettel szolgálni minden magyar nemzeti érdeket. De köszönteni: azt már nem. Számos magyar köszönetlenség van a mi szép magyar nyelvünknek. Amely amellett tiszteletteljes is. Mert tekintélyt tisztelő, tekintélyt adó és tisztelő óvo magyarok vagyunk, de alázatos szolgák soha. Hiszen éppen az volt a szerencsénk, hogy sohasem voltunk alázatos szolgák. Ha azok lettünk volna, ma nem volna magyar Munkács, Ungvár, Kassa, Rozsnyó, Rimaszombat, Léva stb.

— FELVIDÉKÜNK — HONVÉDSÉGÜNK! A vítezi rend Zrinyi-csoportja iró munkatársainak, katonai, politikai szakiroknak és a legjobb keresztény magyar újságírók egész gárdájának bevonásával gyönyörű, díszes kiállítású műben adja most ki a magyar Felvidék visszatérésének történetét. Felvidékünk—honvédségünk! címmel jelenik meg a hatalmas munka. A vítezi rend főkapitányának, Magyarország kormányzójának álcépe díszíti a könyv első oldalát, vítezi Rátz Jenő, volt honvédelmi miniszter előszava, majd Jaross Andor felvidéki miniszter ajánlása következik. Ezzel megindul a beszámoló a történelmi események sorozatáról, a közelmúlt hónapok válságairól, küzdelmeiről, a megpróbáltatásokról, a kétségképről. végül a magyar igazság vértelen győzelméről. Megható gesztus, hogy a vítezi rend Zrinyi-csoportja minden megvásárolt példányért ajándékba ad egy albumot a leszerelő honvédeknek, akik a Felvidék felszabadulásában résztvettek, valamint a szegénysorsú vítézeknek, hogy a magyar katonaszellemet ébren tartsa. A vítezi rend Zrinyi-csoportjának megbízásából a legnagyobb keresztény sajtóvállalat, a Stádium Rt. készítette el a művet, a magyar nyomdai technikának igazi remekét.

— A TŰKÖR Párizsról írt hatalmas, gyönyörűen illusztrált tanulmányt hoz vezetők helyen Cs. Szabó László tollából a TŰKÖR most megjelent áprilisi száma. Ez az érdekes tanulmány végigvezeti az olvasót Párizs múltján és jelenén s az író nagyzerővel eszközeivel támasztja fel előttünk Párizs igazi életét. Ugyanez a szám tele van érdekesnél érdekesebb cikkekkel és elbeszélésekkel. Az örök tavasz szigetéről, Hawairól Geréb László közlő érdekes beszámolót. Vécsey László a felvidéki kuriák nagy magyarjait mutatja be, Bierbauer Virgil arról értekezik, hogy miképpen építenek modern bérházakat s hogyan laknak Londonban. Máthé Elek az ötvenéves Eiffel toronyról közlő érdekes adatokat. A szám irodalmi részéből ki kell emelnünk Schöpfung Aladár és Kolozsvári Grandpierre Emil érdekes novelláit, valamint a kiadatlan Vörösmarty-verset, amelyet a TŰKÖR fakszimilésben is közöl. A bőséges rovatok beszámolóinak a mai szellemi élet, színház, film, irodalom eseményeiről, s természetesen ezutal is sok eredeti rajz és szébbnél-szebb fénykép teszi változatossá és, gardaggá a TŰKÖR új száma

HA MAGYAR VAGY.

Hazám, te örökké drága szent magyar föld,
Mi bűnöd, hogy sorsod szüntelen romba dönt?
Mit vettél nemzetünk, hogy vére, s könnye hull?
S míg e könnyek hullanak, népünk csak elfajul.
Vagy talán rabságra szült e hon fiaikat?
Hogy ki magyar lett rá bilincset rakjanak?
Mecsőrdültek ismét rabságunk láncai.
Ne létovázz magyar! sorsod fájdalmi
Tépdedik szivedet, s ha gyáva lész, e hon
Átka hull majd rád, mely mégis sirba von.
Fel tehát míg véred perzseli szivedet!
Ha magyar vagy ne törd! Tépd szét bilincsedet.

Léva.

SASVÁRI JÁNOS.

— MÉLTÁNYOSSÁGOT A FELVIDÉKI ADÓBEHAJTÁSNA. Az OMKE írja: Régi gyakorlat a magyar adórendszerben, hogy az új adókiivetés megtörténte előtt a folyó évben az elmúlt évi kiivetés alapján kell teljesíteni az egyes évszázadokban esedékes adófizetéseket. Ez történelmi most a visszacsatolt Felvidéken is. Isen esetben azonban két körülmény folytán súlyos méltánytalanság éri ottani kártársainkat. Az egyik az, hogy a Felvidéken ebben az évben az adóbevallások határidejének február 28. a helyett április 30. áig történt — indokolt — kitolása folytán az adókiivetések is csak igen későn készülhetnek el. A másik körülmény az, hogy az ismeretes külpolitikai események folytán az 1938. év második felében az üzletmenet hirtelen megcsappant, a forgalom rendkívül összezsugorodott s így végeredményben az 1938. egész évi tiszta nyereség messze mögötte maradt az 1937. évinek. Ha most minden évszázadban az 1937. évi eredmény alapján teljesítenek adófizetést a kereskedők, a késői kiivetés időpontjára nemcsak egész évre esedékes adókat vonják el üzletüktől egy évnél rövidebb idő alatt, hanem túlfizetésben lesznek. Ez egymagában nem volna olyan nagy sérelem, ha — volna miből túlfizetést eszközölni. A mai, az 1938-as évinél is gyengébb üzletmenet mellett az 1937. évi alapon adófizetést teljesíteni — sok tökélszegény kereskedőnél komoly zavarokat idézhet elő. Éppen ezért méltányos volna, hogy indokolt esetekben a kincstár hosszabb időn át kisebb részletekben való fizetést engedélyezzen. Az OMKE ily irányban előterjesztést tett a felvidéki és a pénzügyminisztériumnak. Csak mellékesen említi meg, hogy a csehek az 1938-as kiivetésekre vonatkozó iratokot itthagyták ugyan, de elvitték (vagy megsemmisítették) az 1938-as adókra történt befizetéseket nyilvántartó könyveket. Így a kincstár formailag az egész múltévi kiivetést hátraléknak tekint, annak megfizetésére is felszólítja az adózókat. Természetesen a nyugtákkal igazolt befizetéseket utólag elismeri s csökkenti, vagy teljesen törli a „hátralék“-ot. De ez is külön utánajárást igényel az adózó részéről s különösen addig, amíg meg nem tudják, hogy az igazolt befizetést azonnali jóváírják, — igen kellemetlen hatást váltott ki. Kétségstelen, hogy a kincstárnak az adott helyzeiben más eszköz nem állott rendelkezésére a fennálló hátralék megállapításához. De így sok olyan eset fordulhat elő, hogy valaki megfizte az adóját, csak elvesztette a nyugtáját, vagy nem is tartotta szükségesnek annak megőrzését s így megegyezzer kérheti tőle a múltévi adót. Éppen a sok összetörülő hátrányos momentumokra való tekintettel a Felvidék adózói fokozott méltányosságot érdemelnek.

HÁZIASSZONYOK NEM KERÜL PÉNZBE!
A Dr. Otker cég ingyen küldi Önöknek színes receptkönyvének új kiadását.

DR. SÓS LÁSZLÓ szülész és nőorvos orrosi rendelőjét Bati utca 7 szám alá helyezte át.

TARTOS ONDOLÁLÁST csak Ultra X villany nélküli géppel készíttessen, ősz, festett hajak áldása Bartos fodrásznál Léva.

A felvidéki kereskedelem

panaszának adott hangot Kern Oszkár az OMKE budapesti gyűlésén, midőn elmondotta véleményét a felvidéki kereskedelemről.

Beszédéből az alábbiakat közöljük:

A Felvidék kereskedelme részéről előterjesztendő kérdéseket a magyar sorsközösségből folyó szolidaritással szándékozunk képviselni, tehát az bátorít fel arra, hogy ezeket a kérdéseket nyílt őszinteséggel tárjam elő.

Az anyaország kereskedelme, gyáripára nem volt kellőképpen felkészülve erre a felszabadulásunk utáni egymásratalálásra. Pedig a közgazdasági élet vérkeringésében nem szabad fennakadásnak, zökkenésnek történni. A magyar kereskedelemnek és gyáripárnak ismét fel kell készülnie a régi jól ismert szolidaritására és versenylképességre.

Sok panasz van, de itt csak nagy vonásokban kívánok megemlíteni arról, hogy sajátállal kellet nagyon sok esetben tapasztalunk, ezzel hangsúlyozom, nem akarok és nem szándékozom általánosítani, hogy nem találtuk meg mindenütt azt a kereskedő generációt és kereskedői moralitást az anyaországban, amelytől 20 évvel ezelőt a cseh megzallás elszakított bennünket.

Hogy konkurenciatöket említsek, igaz, hogy sok helyen tapasztalunk, szerényen szólva nagyfokú nehézséget úgy a szállításoknál, mint az adminisztrációs munkáknál. Igen sok gyárvállalatunk egyon van adminisztrálva, egész bürokratikus kivatalokhoz hasonló és nem mozgékony kereskedelmi vállalatokhoz. 5-6 elnökös, vezérigazgató, igazgató, cégvezető, osztályvezető, felvidéki diszponensen stb. kell átvergődni, esetleg az előzőekben órák hosszat várni, mint valami minisztériumban, amíg valami ügyet el lehet intézni!

Sok gyáripári cég, különösen a felszabadulás első napjaiban egyszerűen valami új gyarmatnak, legalább is terra incognitának tekintett bennünket. Az utazók igen sok esetben teljesen tájékozatlanul jöttek és jönnek a Felvidékre, nincsenek tisztában az árakkal, frankó-frankó kalkulációkat nem ismernek, csak ab gyár, vagy ab Budapest ajánlanak, fuvarprisirások, tarifák sokszor ismeretlen előttünk. E förtudt eset, hogy az utazók magas árajánlata miatt nem sikerült az üzletet lekötni, egy hét múlva kiutazott maga az igazgató és 4 százalékkal olcsóbban ajánlott, mint a saját utazója.

Itt van ezután egy speciális felvidéki eset, — a felvidéki iparigazolványok revíziójának esete. Igen sok nemzetközi felvidéki magyar kereskedő, aki sokat szenvedett az elmúlt 20 esztendőben cseh uralom idején, ma teljesen bizonytalan jövőnek néz elébe. A helyzetet súlyosbítja a háromhavi likvidálási terminus! Ezt feltétlenül meg kell hosszabít-

tani mert így a rendelkezést máris beszüntetik, a kötésekét sztorizozzák, s ez a bizonytalanság kiszámíthatatlan károkat okoz a közgazdasági életben, eltekintve a kihitelezés beállítható káros következményeitől), miérett is ezen rendelkezést sürgősen módosítani kell és hosszabb terminust kell megállapítani.

Tekintettel a túldrága és amellett lassú összeköttetésű felvidéki személyforgalomra, igen frekventáltak az ismert felvidéki nagy autóforgalom következtében a Budapest felé irányuló autók, illetve országutak, amelyek tekintetében nagyon sok kívánni való van, annál is inkább, mivel a csehek ezeket az utakat, azok jókarbantartását éppen budapesti relációjuk miatt teljesen elhanyagolták és ma így az autók részére teljesen használhatatlannak (példa rá a Láva-, illetve Káina-csuztergomi útjona).

Ugyanítt kell megemlítenem a egyes városokban, mint pl. Esztergomban, a közúti hidon azedelt rendkívül magas illetékeket, amik, eltekintve a bosszantó megállásoktól, a ma nagy személy- és teherautóforgalom mellett már tarthatatlanok. Ennek, ha már fenn kell tartani, legalább lényeges leszállítására fel kell hívni az illetékesek figyelmét.

Rendezni kell a Felvidék kereskedelmi hitelpolitikai kérdéseit is. Megfelelően részeseit kell a Felvidéket is az önállósítási alaplól és ugyancsak statuálások megfelelő intézkedésekre a kiskereskedelmi hitel nyújtására és kerületi beosztására vonatkozólag is.

Tarthatatlan állapot továbbá a Felvidék részére elrendelt és még ma is fennálló 1:7 átszámítási kúcs, ami nagyon sok kárt okoz a kereskedelemlnek.

Még volna egy utolsó speciális felvidéki panaszunk: a rádió! A visszacsatolt Felvidék közel egyszáz ezer új előfizetőt hozott a posta és a rádióforgalmazás részére, ami a bevétel, minden újabb kiadás-többlet nélkül oly hatalmas mértékben emelte, miszerint feltétlenül oda kell hatni az árkormánybiztoságnál, hogy a 240 pengős havi rádió előfizetési díj, amely szemben a volt 140 pengős cseh tífával, teljesen tarthatatlan, tehát feltétlenül leszállítandó, mert a Felvidéken máris igen sok előfizető mondott le éppen emiatt. A m. kir. postának pedig csak az lebegett a szeméi előtt, hogy a rádiót minél elterjedtebb tegye.

Ennek kapcsán fel kell továbbá hívni az ipartügyi minisztérium figyelmét is az olcsó népi rádiókészülékek gyártásának és az ország villamosításának előmozdítására vonatkozó intézkedések megtételére is, mert különben a rádió, mint a kultúra terjesztésének ma egyik legfontosabb eszköze, a nép számára elérhetetlen és így hatástalan marad! Végül azt hiszem felvidéki, de országos vonatkozású és érdekelt kérdések meg a következők, amelyekre, méltóztassanak megengedni, hogy még pár szótval felhívjam becses figyelmüket.

Szövetkezeteknek, mint fiókoknak szervezeti tagok nélküli létesítése és működésének azonnali betitása.

Gyári fiókszövetkezetek, gyári lerakatok és raktárak vidéken való alakítási lehetőségének megszüntetése.

Vásárok revíziója és azoknak kisközégekben való megszűntetése.

Házalás korlátozása, a jogtalan személyek által való megrendelések gyűjtésének betitása.

Paprika és gyarmatfruk piaci árusításának betitása.

Betegsegélyző és egyéb szociális terhek mérséklése és érdemben való leszállítása.

Állami és közmunkák, szállítások igazságos elosztása, priviligiumok megszüntetése.

Önálló kereskedők betegsegélyző, rokkant és agkori biztosításának állami szubvencióval való megelőbbi sürgős életbe lépése, stb.

Ezekben kívántam a sok-sok panaszt, kivánságot, követelést az igen tisztelt választmány előltné és zivén elnökséjüket kérem, hogy b. türelmüket ilyen hosszú ideig bátor-kodiam igénybe venni.

A választmány tagjai feszült figyelemmel hallgatták végig a Felvidék kereskedelmi részéről felhangzó elsős, igen komoly kritikai szót és hosszasan, lelkesen ünnepelték Léva kereskedőinek kitünő képviselőjét.

Üzenet

Kitudja láthatom-e még a Dunát ott fent Pozsonynál? Kitudja küldök-e még üzenetet a zajió féjtáblákkal és a tova suhanó habokkal. Kitudja tisztelegthet-e még Pozsonynál mint magyar diák annak a zászlónak amelynek briliáns fénye beragyogja lelkem titkon őrzött szavait: küzdj a hazáért . . .

Határkő, választ és egy nagy sötét herang zuga zavarja éjszakáim csendjét. Nemzetünknek, hazánknak, alföldünknek, felvidékünknek szól ez a harangzuga . . .

Halljátok ezt a harangzuga? Vagy csak egy rossz álom az egész? Talán csak én hallom? Nem csak én . . . nem csak én . . .

Nem csak én hallom és vallom, hogy tüzmentes gyűrűt akarnak a magyar határokat, nehogy azok az idegen lángok amelyek a Kárpátok és Dávény fölől jönnek felénk, átcsapjanak hozzánk és lángboroljanak azok a nyelvek, nyolcven és száznegyven ezer holdes "birtokcsókák", amelyek évszázadok óta hiába néz, figyel nemzetünk legigazabb, legmegbízhatóbb és bevehetetlen vára: a magyar falu . . .

A béke a szeretet és a megértés pelyheivel akartam behinteni a karácsonyt váró városunkat a többi felszabadult magyar várost és a kis falusi házak nagy sokaságát amelyek velem együtt titkon új holnapokról álmodoznak sereggyűrt életük meg nem értett éjszakáján . . . Bevallom hiába akartam. Elmaradtak a hófehér pelyhek, elmaradt a béke, elmaradt a szeretet. Miért? Miért?

De mivel hintsem be a pozsonyi dómot a várat a . . .? Nyitrád és a többi Szlovákiában maradt, elszíri magyar otthonokat . . . Erdélyünket, Bácskánkat, a letűnt magyar politika áldozataink megmaradt, elvesztett életét: az idegenben, Amerikában, Brazíliában, Ausztriában, Franciaországban és a világ minden táján jósorsban de legtöbbször kivereten, szegényesen élő magyar testvéreim, anyám, apám lelkét: behintem szívem színtes magyar szeretetével. Erdélyt, Bácskát, Pozsonyt és tovább a többi ami még nem a miénk véreimmel akarom behinteni: ha kell még ma, most ebben az órában ebben a percben . . .

Csak két kivánságom lenne még utójára. Ki szeretnének állni az ideiglenes trianoni határokon és egy nagy zászlót szeretnének lengetni a világ egy téja felé, amelyre az lenne írva: jöjjetek haza kitagadott magyar testvéreim, mert becsültetek munkátokért testvéri fehér kenyérral várunk és esküdjünk egymásnak örök hűséget, mert ahol millióid hold földök vannak idegen vagy avatlatlan kezében ott kell, kell, hogy Nektek is teremjenek hiába várt, de megérdemelt földcsikok . . .

A másik kivánságom nem lépi át határaink küszöbét. A másik kivánságom közöttünk élő apákat, nagypapákat kutat, keres, akiknek kell, hogy lelkeikben legyen egy hely ahol magyar öntudatunk fehér márványtábláján egy jelszó van kemény magyar vésszóval bevéve: élni és élni hagyni . . .

Igen kedves magyar apák és nagypapák hozták a szöveget. Nem vetették még észre, hogy a magyar fiatalág zeme ma még csendben gyermeki jóakarattal felétek néz . . . Nem vetették még észre, hogy figyeljünk minden lépéseket. Szófogadó gyermeki lélekkel kérünk benneteket, szokat akik a trianoni felhős magyar ég alatt napos utakon járjatok és ma már nem szorultok hivatali fizetésekre, járadásokra legyetek oly nagy áldozatok hazafiak, magyarok és hajgatók el megfizetett állásaitok, hogy fiatal magyar harcosok álláshoz jussanak, mert kenyérből otthon lesz, az otthonból új magyar élet fakad, amelyből csacsogó magyar gyermekeknek kell kiindulniuk utat építeni, az új honfoglalás, az új magyar ezer év felé . . .

Köszönjük ha megértetek minket, köszönjük az átadott helyeleteket és mi azért igérjük, hogy nemzetünk kulcsát amelyre az lesz bízunk rá: "Örök, Önálló, nagy Magyarországot" majd átadjuk öcséinknek, gyermekeinknek.

MÁRTON LÁSZLÓ.

A Bars rádió műsora:

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Szózat. — Hanglemezek. 8.45 Hírek. 12.30 Fuvózenekar. 13.10 Hírek. 14 Magyar Irre cigányzenekar. 16.30 „Tavaszi lélek” előadás 17.10 József kir. herceg, tábornagy üdvözlő a hazatért Kárpátját. 17.20 Tánclmezek. 18.30 Rác Elek cimbalmozik. 18.50 „Törököség” Gulácsy Irén előadása. 19.20 Sporteredmények. 19.30 „A paszirta”, Móra Ferenc 3 felv. énekes játéka, zenéjét szerezte Lehár Ferenc. 21.40 Hírek. 22 Magyar — jugszláv válogatotat ökölvívó mérkőzés. 23 Kőcse Antal cigányzenekara. 23.30 Jazz-hármas. 0.05 Hírek.

Hétfő

BUDAPEST. 8 Szózat, hanglemezek. 8.45 Hírek. 12.30 Operaházi zenekar. 13.20 Hírek. 14 Hanglemezek. 15.31 Gyermekéneknek muzsikál a rádió szalonzenekara. 16.30 „Regi magyar husvétok” előadás. 17.10 Honvéd-zenekar. 19 Karácsonyi Margit és Cselenyi József magyar nótákat énekel, kísér Sári Elemér cigányzenekara. 21 „Hűség próbjája”, Kisfaludy Károly 1 felv. vigjátéka. 20.50 Jazz-zenekar. 21.40 Hírek. 22.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. 0.05 Hírek.

Kedd

BUDAPEST. 6.45 Torna. hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 „A mindennapi kenyér” felolv. 10.45 „Dívatos ruházatok” felolv. 12.10 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 13.30 A rádió szalonzenekara. 14.35 Hírek. 16.45 Hírek. 19.40 Fáyol Jancsi és cigányzenekara. 18.55 „Biharország”, Papp Lajos előadása. 19.30 Az Operaház előadása. 21 „Márta” vígopera 3 felvonásban. 20.30 Hírek. 21.20 Hírek. 22.15 Lovászi Ferenc és cigányzenekara. 0.05 Hírek.

Szerda

BUDAPEST. 6.45 Torna. hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Gyermekelőtti. 12.10 Állástalan Zeneszek Szimfonikus Zenekara. 13.30 Hírek. 13.30 Lakatos-cigányzenekar. 14.35 Hírek. 16.15 Diákfelőrája. 16.45 Hírek. 19.30 Dalos-zenes virágskert. 20.50 Hírek. 21.10 Postás-zenekar. 22.30 Jazz-zenekar. 0.05 Hírek.

Csütörtök

BUDAPEST. 6.45 Torna. hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Sándor János hegedűl, Tóth Gabriella énekel, zongorakísérettel. 12.30 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.35 Hírek. 18.16 Dénes József cigányzenekara muzsikál. 19.15 Tánclmezek. 20.45 Hírek. 22.05 A rádió szalonzenekara. 23.15 Perti Pali cigányzenekara játszik. 0.05 Hírek.

Péntek

BUDAPEST. 6.45 Torna. hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Farkas Sándor cigányzenekara muzsikál. 12.30 Hírek. 13.30 Beszárkó zenekar. 14.25 Hírek. 17.10 Tánclmezek. 18 Sportközlemények. 18.10 A rádió szalonzenekara. 20.15 A rádió külügyi negyed-órája. 20.50 Hírek. 23.15 Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. 0.05 Hírek.

Szombat

BUDAPEST. 6.45 Torna. hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 12.10 Eugen Stepal balalajkazenekara. 12.30 Hírek. 13.30 Hanglemezek. 14.35 Hírek. 18.15 Kiss Lajos cigányzenekara. 21.15 Kurina Simi cigányzenekara muzsikál. 23 Operaházi zenekar. 0.05 Hírek.

Lakás azonnal kiadó a vasutállomással szemben. Bars utca 7. 483

Kiadó szoba, konyhas lakás mellékhelyiségekkel azonnal. Berzsényi utca 11 szám. 484

Szólóskertemet felesbe vagy bérbé kiadom. Schwitzer Gyula. 485

Kati néni vendéglője április 9-én megnyílt. 486

Fotókópiákat iratokról, rajzokról az eredetivel teljesen egyenlőket, Fotó Rusznák készít, Léva. 444

Ház lakás üzlethelyiséggel együtt Bati utca 4. szám alatt áprili hó 1-től bérbeadó. Érdeklődők Tonhaiser Mihály plebánoshoz forduljanak. Nagysallón. 439

Husvét Koser bor és pálnka kapható Bartos vendéglősnél 436

Építőtelek a város közepén cca 500 m²-ől jutányosan eladó. Cim a kiadóban.

Eladó Ladányi utca 7. számú ház. Bővebbet a kiadóban.

2 szoba és konyha kiadó április 1-től. Koháry utca 46 szám alatt

Költözködést, butorszállítást jutá-
nyosan és szaksze-
rően végez Deutsch szállító cég. Tulajdonos
Klein Károly, Horthy M. ut. 32. Tel. 82. 469

Eladó 31/28 számú ház Bati ut. Érdek-
lődni ugyanott földszinten. 465

Kiadó a Boros házban egy üzletnek,
vagy irodának alkalmas helyiség. 466

A Dreher Haggenmacher Első Ma-
gyar Részvény Serfözde
R. T. Kőbánya szénsavját, 10 és 20 kg-os
tartályokban állandóan raktáron tartjuk. Braun
József és Fia cég. 467

Megvételre kerestetik adómentes
családi ház. Közvetítők
kizártnak. Ajánlatok fizetési feltételekkel
„Bankteherrel” jellegére a kiadóhivatalba ké-
retnek. 468

Ügynököt fűszereknél jól bevezet-
tettet, keresztényt, felve-
szünk. Paprikaengrós, Szeged. Postafiók 100.
470

Keveset használt ebédlő, képek, csil-
lárok jutányos áron eladó.
Horthy Miklós ut 11. 471

Három szoba, konyha, éléskamra, zárt
veranda, az egyik szoba külön-
bejáratú, veteményes kerttel május 1-től ju-
tányosan kiadó. Érdeklődni dr Balogh Sándor
ügyné irodában, Honvéd utca 1. 472

Négyszobás lakás május 1-től kiadó
Deák Ferenc u. 5. 473

Tanuló felvétetik Weiner Zoltán lakatos
mesternél. 474

Kovácsműhely Április hó 1-től
Dubovszky János
műhelyét átvettem. Vállalok fűderesköcsi, lé-
patkolás és egyéb gazdasági kovácsmunkákat.
Sztás Lajos kovácsmester Léva, Gömbös
Gyula utca 1. 475

Üzlethelyiség kiadó Horthy Miklós
ut 54. sz. 476

Eladó érett istálló trágya. Cim a kiadó-
hivatalban. 477

Irodabutort, íróasztalt, iratszekrényt,
székeket stb. — hasz-
nálat — megvételre keresünk. Értesítést a
Bars kiadóhivatalába kérünk. 478

Város központjában modern
ház
(központi fűtéssel) jutányosan eladó. Deák
Ferenc utca 15. 479

Klapka utca 8. számú háztelek raktár-
nak, műhelynek kiadó. 481

HUSVÉTRA
„ERNA”
függöny, fehéremű,
szőnyeg
RÓZSA GYULA, Teréz krt. 4. sz.

ELŐKELŐ biztosító intézet keres
főügynököt Léva és körzetére Népbiz-
tosításban jártas előnyben.

Csak keresztények jelentkezzenek.
Ajánlatokat működésük megjelölésével
„fix és jutalék” jellegére a kiadóba
kérünk.

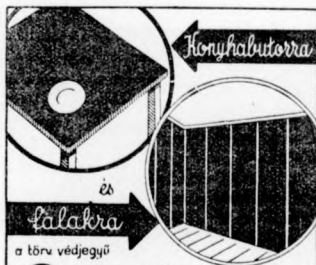
NE KÜLDJÜK
LEÁNYAINKAT KÜLFÖLDRE!
A külföldi iskoláknál többet nyújt a budapesti
BAÁR-MADAS
REFORMÁTUS LEÁNYNEVELŐ INTÉZET.
Alagos nyelvi kiképzés — Nyelc osztály gimnázium. — Intenatus. —
Továbbképzés. (Gyors, gépiró-, fűző és varró t. nőlyam.) Buda legész-
és legelőszékesebb helyén.
II. LÓRÁNTFY ZSUZSANNA UT 3 SZÁM.
Teljesen modern berendezés, Mészárosi Árok. — Kiváló tanítókészlettel
szolgál az igazgatóság.

Tisztelettel értesitem a mélyen
tisztelt vevőközönséget, hogy

KÁRPITOS
MŰHELYEMET
Honvéd utca 14 szám alá helyez-
tem át (Laczkó asztalos).

Szolid árak mellett vállalok e
szakmához tartozó mindennemű
munkát.

További szives pártfogást kér:
PETROVICS GÉZA
kárpitos.

és
a törv. védjegyjű
„Eternit”
AZBESZTCEMENT NAGYLEMEZ.
Könnyen tisztán tartható
ETERNIT MŰVEK
Budapest, V. Berlini tér 5.

Üzletáthelyezés

miatt egyes cikkeket (villanycsillárokat,
lámpákat, porcellánkészleteket, külön-
féle dísz tárgyakat, stb.)

leszállított áron kiárusítok !!!

VÁMOS MÓR

üveg-, porcellán- és díszműárak Léva.
Üzletem májusban a postával szemben,
saját házamba helyezem át.

KERNNÉL
VENNÉL
NYERNÉL!

A 42. magyar királyi osztálysors-
játék I. osztályára

sorsjegyek már
kaphatók

KERN TESTVÉREK

radio szaküzletében — Léva.

ÉRTEŚITÉS!

Tisztelettel értesítjük az alant felsorolt
intézeteknél biztosítottakat, hogy szö-
vetkezettünk a m. királyi miniszterium
9000—938. M. E. számú rendelete ér-
telmeben a következő cseh-szlovák biz-
tosító intézetek üzletállományát vette át

- SLAVIA
- KÁRPÁTIA
- ROLNICKÁ
- HASICSKÁ
- KORUNA
- PRAHA
- CSECHOSLAVIA
- NATIONALE
- DOMOV-SLOVÁKIA

Felkérjük a felsorolt intézeteknél biz-
tosított ügyfeleinket, hogy követnyel-
ket átírás céljából — irodánkban
(Léva, Kálmán-udvar első emelet)
bemutani sziveskedjenek. Ugyanakkor
a befizetést igazoló elismervényeket is
kérjük felmutatni. — — Tisztelettel;

Gazdák Biztosító
Szövetkezete
BUDAPEST,
LÉVAI FŐKÉPVISELETE.

ORIENT
HANGOS MOZGÓ, LÉVA

Husvétii ajándékunk:
Vasárnap és hétfőn 2 — 4 — 6 és este 8.15 órákor

SZUEZ

Kétmilliódolláros óriásfilm !!
A Fox filmgyár grandiózus
alkotása a Szuézi csatorna
építéséről készült filmek!

ANNABELLA, TRYON
POWER és LORETTA
YOUNG a főszerepben

Ajánlatos a jegyekről
elővét. gondoskodni !!

Április 14—15—16-án ragyogó
magyar vígjáték bemutató!

Tisztelet a
kivételnek

TOLNAY KLÁRI—RÁDAY IMRE.

Jön:

Mr MOTO
nagy
játzsma

P. Lorre szereplésével.

Előkészületben:
BALAKLAVA
E. Flynn a főszerepben.

MONTE CARLO

Budapest leghangulatosabb
dancing barja Lorsy Miklós és
Ungár István tánczenekara.
Teréz-körút 15.
Tánc reggel 5 óráig.

ÉRTESITEM

a nagyérdemű közönséget, hogy
Bástya utca 4 szám alatt (Zöld-
ségiac)

ÓRÁSBOLTOT

nyitottam. Ugyanoda áthelyeztem
Steiner Testvérektől órajavitómű-
helyemet.

A nagyérdemű közönség szives
pártfogását kérve

kiváló tisztelettel:

WEISZ MIKLÓS
órásmeister.

HANGOS APOLLO MOZGÓ

Husvétii műsorunk:

Ápr. 9-én, vasárnap 2, 4, 6, és 8.15 óraker
Ápr. 10-én, hétfőn 2, 4, 6, és 8.15 óraker

A legszebb és legújabb magyar
operett! — Zene: Buday Dénes.
Rendezte: Ráthonyi Ákos

„13 kislány mosolyog az égre“

Indig Ottó regényéből filmre írták:
Babay József és ifj. Békeffy István.
Szereplők: TURAY IDA, ERDÉLYI
MICI, RÁDAY IMRE, GÓZON
GYULA, JUHÁSZ JÓZSEF, VIZ-
VÁRY MARISKA, PETHES SÁN-
DOR és 12 ragyogó szép kislány.

Április 11-én, kedden 6 és 8.15 óraker
Április 12-án, szerdán 6 és 8.15 óraker
Április 13-án, csütörtökön 6 és 8.15 óraker

A Felvidék felszabadulásának filmje!

Észak felé . . .

A felszabadulás történelmi előz-
ményei. — Csapataink bevonulása

**IPOLYSÁG, KOMÁROM, PARKÁNY,
ÉRSEKUVJÁR, LÉVA, LOSONC,
KASSA, MUNKÁCS, UNGVÁR stb.**

A Kormányzó Úr Ófóméltóságának
diadalmas bevonulása Kassára.
Ezt a filmet minden embernek lát-
nia kell! —:— Előjáték:

SZENT ISTVÁN,
az első magyar király

Megbízható

kerékpárok

csak szaküzletben kaphatók!

Varrógépek, gramofonok, vadászati és halászati cikkek!

BAROSKA JÁNOS, LÉVA Horthy M. u. 43.
Szakszerű javító-
műhely. Tel. 130.

SZÉPIRODALMI könyvujdonságok

Darvas L. : Egy paraszt család története	f 5.—
Paleologue : A titokzatos cár	fűzve 7.50
Maurier : A manderley-ház asszonya	fűzve 5.50
Zilahy : A földönfutó város	kötve 5.40
Szentmihályiné : Felfelé	fűzve 5.60
Kállay Miklós : Báthory István	fűzve 7.50
Kellermann : A kék szalag	kötve 5.40
Bennett : Imperial Palace	fűzve 9.—
Sigrid Undset : A hú feleség	kötve 3.60
Pearl S. Buck : Büszke szív	kötve 5.60
Hitler : Harcom	fűzve 4.60
Stefan Zweig : Nyugtalan szív	kötve 5.40
Somogyváry : Virágzik a mandula	kötve 6.—
Somogyváry : A Rajna ködbe vész	kötve 4.—
Förster : Amerika álma	kötve 6.50
Priestley : Végítélet	kötve 5.60
F. G. Sillanpää : Silja	fűzve 5.20
Gumarsson : A vulkán árnyékában	kötve 3.60
Somogyváry : És mégis élünk	kötve 7.—
Korda Miklós : A világ csak hangulat	fűzve 5.—
Gulátsy I. : Tegnap és régmúlt	fűzve 3.40
Pekár : Ultima canzone	fűzve 3.20
Cooper : A nyugati hadszíntér	kötve 8.—

KAPHATÓK :

NYITRAI

ÉS TÁRSA KÖNYVESBOLTJÁBAN, LÉVÁN